

**JMG – INSTITUTIONEN FÖR
JOURNALISTIK, MEDIER OCH
KOMMUNIKATION**

“VI STRÄVAR [IBLAND] EFTER ATT GENOM REPRESENTATION FÅ ALLA UNGA KVINNOR ATT KÄNNA SIG SEDDA OCH HÖRDA”

En kvantitativ innehållsanalys av representationen av olika kroppsnormer i VeckoRevyn

Tove Lindén och Louise Lindkvist

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program:	Medie- och kommunikationsvetarprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Vt 2019
Handledare:	Nora Theorin
Kursansvarig:	Malin Svenningsson

Abstract

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program:	Medie- och kommunikationsvetarprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Vt 2019
Handledare:	Nora Theorin
Kursansvarig:	Malin Svenningsson
Sidantal:	66 sidor
Antal ord:	16 019 ord
Nyckelord:	VeckoRevyn, normer, normbrytande, representation, Size Hero

- Syfte:** Att undersöka hur stort utrymme normbrytande kroppar får i VeckoRevyn samt vilka typer av normbrytande kroppar som får ta del av detta utrymme. Detta i relation till VeckoRevyns kampanj ”Size Hero”.
- Teori:** Normativ Femininitet, Postkolonial Feminism, Representation
- Metod:** Kvantitativ innehållsanalys
- Material:** Nio nummer av VeckoRevyn från 2008, 2013 och 2018. Totalt 1 525 texter och bilder.
- Resultat:** Studiens resultat visar att VeckoRevyns representation av kvinnokroppen stämmer dåligt överens med Sveriges befolkning. Majoriteten av kropparna i VeckoRevyn är normativa; vita, unga, smala och utan synlig fysisk funktionsvariation. Den normbrytande kropp som ges mest utrymme är den *större kroppen* men den normbrytande kropp vars utrymme ökat mest mellan 2008 och 2018 är den *rasifierade kroppen*. Den normbrytande kropp som bäst stämde överens med Sveriges befolkning var den *funktionsvarierade kroppen*.

Executive summary

Media has a great impact on the human being. It is the norms and values shown in that media influence us and we strive to achieve those, although they are unachievable. Science has shown that young people are most affected.

VeckoRevyn describes themselves as “*the largest forum for young women in Sweden*” where they target women in the ages of 18 to 25. Their webpage gather thousands of young women every day. During 2013 VeckoRevyn launched a campaign called “Size Hero” with the purpose to amplify the frequency of different bodies in the magazine. As described on their webpage they aim for a good representation, but studies and the readers of VeckoRevyn, criticize the magazine saying it is portraying an unhealthy ideal. Therefore, this study will examine the frequency of bodies outside the norm in VeckoRevyn and give answer to whether the scientists and the readers are right in their criticism or not.

The purpose of this paper is to examine the frequency of normative and bodies outside the norm in VeckoRevyn. This paper is examined based on VeckoRevyn’s description of the “Size Hero”-campaign, which is described as being representative to the population, questioning current beauty standards. To examine the *frequency* in the content, a quantitative analyze has been conducted. Specifically, texts and pictures have be analyzed based on four body-categories; *bigger, older, racialized* and *variation of function*. Nine magazines from 2008, 2013 and 2018 has been selected; five year prior to, the same year as and five years after the launch of “Size Hero”. The magazines are selected from different parts of the year since it is reasonable to expect that the content change depending on the season. The criteria for the analyze and the variables cumulative are based on earlier studies.

The following questions has been answered. How *much room* is given to norm breaking bodies compared to normative bodies? What *type* of norm breaking bodies are allowed in VeckoRevyn (*bigger, older, racialized* and *variation of function*)? Has the room and the type of bodies allowed in the magazine changed with time (2008, 2013 to 2018)?

The results shows that VeckoRevyn still has a long way to go before being completely representative. In 2018 the magazine had a content of 60,2 percent of normative bodies, meaning that the majority of the content was white, young, skinny *and* without any visible variations of function. The bodies outside the norm during 2018, mostly showed bigger or racialized bodies. The frequency of bodies outside the norm decreased during 2013, the same year as “Size Hero” launched, although bodies outside the norm increased in 2018.

Compared to the population of Sweden, the content showing variations of function showed the closest level of representation in 2018. In other words, the content became more representative over time. The content showing the least level of representation was the older bodies, which could be explained by VeckoRevyn's target group. This was also the only group whose frequency decreased between 2008 and 2018, but the age of the target group stayed the same. The conclusion of this is that VeckoRevyn has worked with the representation during the ten years that was examined, but they still have a bit of work left before reaching the goal of being a fully representative magazine.

Innehållsförteckning

Inledning	7
1. Bakgrund.....	9
1.1. VeckoRevyn	9
1.2. Normer	10
1.2.1. Normativa och normbrytande kroppar i medier.....	11
1.2.2. Den större kroppen	12
1.2.3. Den äldre kroppen	13
1.2.4. Den rasifierade kroppen	13
1.2.5. Den funktionsvarierade kroppen	14
1.2.6. Normkritik	15
2. Syfte	16
2.1. Frågeställningar	16
3. Tidigare forskning	17
3.1. Normbrytande innehåll i medier.....	17
3.2. VeckoRevyn	18
4. Problembeskrivning	19
4.1. Inomvetenskaplig problematisering	19
4.2. Utomvetenskaplig problematisering	19
5. Teori.....	21
5.1. Normativ Femininitet.....	21
5.2. Postkolonial Feminism	22
5.3. Representation	23
6. Metod	24
6.1. Kvantitativ innehållsanalys	24
6.1.1. Metoddiskussion	25
6.1.2. Att omvandla människor till analysenheter	26
6.2. Urval.....	26
6.2.1. Innehållslig urvalsavgränsning.....	27
6.2.2. Tidsurval	28
6.3. Insamling av data.....	29
6.4. Kodningsprocess & Operationalisering	29
6.4.1. Tolkningsproblematik	30
6.4.2. Variabler	31
6.4.2.1. Den större kroppen	31

6.4.2.2. Den äldre kroppen.....	32
6.4.2.3. Den rasifierade kroppen	33
6.4.2.4. Den funktionsvarierade kroppen.....	33
6.4.2.5. Normativ eller normbrytande kropp?	34
6.5. Validitet och reliabilitet.....	34
6.5.1. Begreppsvaliditet	35
6.5.2. Reliabilitet	35
6.5.3. Resultatvaliditet (intern validitet).....	37
7. Resultat	38
7.1. Översikt	38
7.2. Normbrytande kroppar.....	39
7.3. Typer av normbrytande kroppar.....	40
7.4. Normbrytande kroppar över tid	41
7.5. Typer av normbrytande kroppar över tid	42
8. Analys.....	44
8.1. Den verkliga bilden	44
8.2. Representation eller ej?.....	45
8.3. Idealkvinnan.....	46
8.4. Betydelsen av påbrå	47
8.5. Size Hero eller Size Zero?	47
8.6. En tid i förändring - gyllene tider!	49
8.7. Sammanfattning	49
9. Diskussion	50
9.1. Hur kan studien appliceras?	51
9.2. Kritik och förslag på fortsatt forskning.....	52
Litteraturlista	54
Bilaga 1	59
Bilaga 1.1. Urvalskriterier och insamling.....	59
Bilaga 1.2. Kodschema	60
Bilaga 1.3. Kodbok	61
Bilaga 1.4. Exempel på kodning.....	65

Inledning

Sedd, hörd och synlig? Eller intryckt i en norm om hur du bör se ut? Att spegla den verklighet vi lever i och att sluta basunera ut hur kvinnokroppen borde se ut har blivit en av vår tids viktigaste frågor. Därför anser vi att tidningen VeckoRevyn, vars tänkta målgrupp är unga kvinnor, bör följa samtidens diskussioner.

Denna studie kommer att undersöka VeckoRevyn i samband med tidningens lansering av kampanjen "Size Hero", vars syfte var att synliggöra olika kroppsstorlekar. Vår studie tar däremot steget längre än enbart kroppens storlek. Vi går ut på den minerade marken om rasifiering, funkofofi och ålderism. Det vill säga diskriminering mot olika ursprung, funktionsvarierade respektive äldre.

Det område vi väljer att undersöka är någorlunda utforskat. Att kvantitativt analysera en kropp och placera den i olika fack är problematiskt (Edström, 2006). Var drar vi gränsen för vem som tillhör vilken kategori? Vem är smal, och vad betyder egentligen "smal"? På grund av denna problematik är det sannolikt att många forskare undviker kategoriseringen för att inte riskera att trampa någon på tårna. Därför är de undersökningar vi sett ofta kvalitativa, men för att kunna dra generella slutsatser och se svart på vitt om VeckoRevyn tar representationen på lika stort allvar som de säger sig göra, vill vi göra en kvantitativ undersökning. Vi har i största möjliga mån arbetat och uttryckt oss inkluderande och vill genomgående trycka på att vi inte lägger värderingar i de olika indelningarna.

Det är i samhället ett privilegium att vara vit, smal och ung och denna grupp ges ofta större fördelar (Deliovsky, 2008) Vi vill med detta arbete därför lyfta frågan kring normer och se om denna privilegiate grupp eventuellt ges mer utrymme i medier. Genom att ifrågasätta strukturer och synliggöra dem som eventuellt inte ges plats, har vi förhoppningar om att kunna bidra till ett mer representativt medielandskap.

VeckoRevyn skriver att de arbetar för att "krossa de snäva ramar som länge dikterat" och att de "strävar efter att genom representation få alla unga kvinnor att känna sig sedda och hörda". 2013 lanserade även VeckoRevyn kampanjen "Size Hero", där de bland annat lovar att "använder [sig] av modeller i varierande storlekar" och att "genom reportage uppmärksammar temat *skönhetsideal*" (VeckoRevyn, 2019).

Däremot menar flertalet forskare att VeckoRevyn ger en felkonstruerad bild av den ideala kvinnokroppen. Anja Hirdman (2004) skriver i avhandlingen *Tilltalande bilder. Genus, sexualitet och publiksyn i VeckoRevyn och FIB Aktuellt* att läsarens kropp hamnar i centrum för tidningarnas innehåll. Budskapet som går ut till läsarna är att de måste arbeta med sin kropp för att klassas

som vackra, kroppen kan alltid förbättras. Klosterberg (2001) har undersökt hur läsarna uppfattar VeckoRevyn. Resultatet går i linje med Hirdmans resultat, läsarna ställer sig kritiskt till tidningens porträttering av kvinnan.

Sammanfattar vi den tidigare kvalitativa forskningen ser vi att både forskare och läsare kritiserar VeckoRevyns skildring av den normativa kvinnan. Såväl Hirdmans som Klosterbergs forskning kom flera år innan "Size Hero" lanserades. Vi vill se om resultaten förändrats sen dess. Kan Hirdmans och Klosterbergs studier appliceras på VeckoRevyns innehåll efter 2008?

Vi vill undersöka om VeckoRevyn ger utrymme för normbrytande kroppar eller om den tidigare forskningen stämmer än idag. Har läsare och tidigare forskning fortfarande rätt när de kritiserar ett felaktigt konstruerat kroppsideal i tidningen?

1. Bakgrund

1.1. VeckoRevyn

VeckoRevyn grundades 1935 som en veckotidning och hade i slutet på 50-talet en upplaga på cirka 400 000 exemplar. Vid en nylansering 1978 skiftade tidningen fokus och fick den huvudsakliga riktning som stannat än idag; nöjen, musik, mode samt sex- och samlevnadsfrågor. Från 1999 blev VeckoRevyn en fjortondagarstidning fram till 2011 då magasinet började ges ut månadsvis (Nationalencyklopedin¹). 2016 valde de att halvera utgivningsfrekvensen av tidningen och fram till 2018 utkom sex tidningar per år (Lundin, 2016).

VeckoRevyn beskriver sig idag som “Sveriges största forum för unga kvinnor” och riktar sig framförallt till kvinnor i åldrarna 18 till 25 år. Fram tills nyligen var VeckoRevyn en del av Bonnier Tidskrifter. VeckoRevyn fanns som både tryckt magasin och som webbsida fram till årsskiftet 2018–2019 då en ny chefredaktör tillsattes. I och med bytet lades den tryckta upplagan ner för att istället satsa på de digitala plattformarna (VeckoRevyn, 2019), något som går hand i hand med den digitala utvecklingen (TT, 2018). I samband med övergången till enbart digitala format övergick utgivningen av VeckoRevyn och dess sociala kanaler från Bonnier Tidskrifter till P.Y.T Media, ett mediebolag med fokus på den unga och moderna kvinnan. Varje vecka når webbplatsen ut till hundratusentals unga kvinnor.

VeckoRevyn säger själva att de aktivt arbetar med att förmedla ett sunt ideal och driver sedan 2013 kampanjen “Size Hero”. På webbsidan (VeckoRevyn, 2013) skriver de:

“Size Hero innebär att vi:

- Använder oss av modeller i varierande storlekar.
- Genom reportage uppmärksammar temat skönhetsideal.
- Tackar, till skillnad från våra konkurrenter, nej till alla annonser gällande exempelvis bantningspreparat, bröstförstoringar osv.
- Inte manipulerar någons kropp.”

På webbplatsen skriver VeckoRevyn att de alltid står på unga kvinnors sida, att de inte är rädda för att bryta tabun, krossa normer eller för att sätta agendan. De vill representera kvinnan och ge henne en röst och en plattform att uttrycka sig på. Följande skrivs på webbsidan om VeckoRevyns uppdrag, värderingar och löfte:

“Vårt uppdrag:

Att genom inspiration, dedikation och passion krossa de snäva ramar som länge dikterat vad en ung kvinna kan och får vara.

Våra värderingar:

VeckoRevyn vilar på en feministisk grund. Vi strävar efter att genom representation få alla unga kvinnor att känna sig sedda och hörda. Vår journalistiska gärning genomsyras av ärlighet, nyfikenhet och respekt.

Vårt löfte:

Alltid stå på unga kvinnors sida, i vått och torrt.“

I och med “Size Hero” är det intressant att se frekvensen av storlekar i tidningen, håller kampanjen vad den lovar? Använder de sig till exempel av modeller i varierande storlekar? I VeckoRevyns värderingar går som sagt att läsa att de “*strävar efter att genom representation få alla unga kvinnor att känna sig sedda och hörda*”, men för att hålla en god representation krävs att de visar fler normer, och inte enbart ifrågasätter smalhetsnormen. Enligt Nationalencyklopedin finns normer för bland annat funktionsvariation, ålder och påbrå (Nationalencyklopedin²), tre normer vi väljer att komplettera smalhetsnormen med, för att i sin tur kunna se på representationen. Ur ett samhällsperspektiv kan kunskap kring normer möjliggöra en vidgad samhällssyn på minoritetsgrupper och minskad diskriminering. Mer om varför denna studie är samhällsreligt relevant går att läsa i 4.2. *Utomvetenskaplig relevans*.

1.2. Normer

För att undersöka olika typer av normer är det av stor vikt att först tydliggöra vad begreppet norm innebär. Att fastställa och ge en ensam definition av vad normer innebär är abstrakt enligt Håkan Hydén (2002), professor i rättssociologi. Ordet har olika innebörder beroende på vilket samhällsvetenskapligt område det används inom.

Måns Svensson (2008), docent i rättssociologi vid Lunds Universitet, menar att det finns tre olika definitioner för normer. För det första kan normer ses som imperativa och meningsskapande system vilka tillhandahåller ramar till individer, som genom dessa ramar kan tolka givna situationer. För det andra kan normer ses som socialt reproducerad fakta som förklarar olika former av samarbete. Enligt detta synsätt existerar normerna i ett givet socialt sammanhang där individer agerar genom ett förutbestämt beteende. Individer som agerar avvikande blir bestraffade (ibid).

Det tredje och sista sättet att definiera normer är enligt Svensson det vanligaste. Här ses normer som utsagor vilka reglerar individens beteenden. Normerna påverkar även individens uppfattningar av omgivningens förväntningar på det egna beteendet (Svensson, 2008).

Maria Edström (2006) pekar på att normer kan vara såväl positivt som negativt laddade, men kännetecknas nästan alltid av etiska koder och politiska idéer. Med det sagt kan normer ses som upprätthållandet av sociala koder. Vid en tillbakablick i historien går det att se att kvinnan genom alla tider blivit stereotypiserad och normaliserad i relation till en vit, heterosexuell manlig norm.

Viktigt att poängtera i denna undersökning är att den grundar sig i normer utformade av *medier*. Vilka kroppar väljer medier att representera och hur säger medier att en kropp ska se ut?

Studien utgår från Svenssons (2008) tredje definition av *norm* som en samling regler utformade av medier. Regler som sedan reglerar individens beteende.

1.2.1. Normativa och normbrytande kroppar i medier

Medier har, och har alltid haft, en stor påverkan när det gäller hur människor ser på sig själva. I olika skönhetsmagasin framställs idealkvinnan som självständig med ett attraktivt yttre. Magasin med kvinnor som främsta målgrupp innehåller ofta tips för hur de ska se ut, leva och framträda. David Gauntlet (2008) påstår att medier bör undvika att visa upp ett icke-hälsosamt skönhetsideal med tanke på den stora inverkan medier har på människors kroppsuppfattning.

Nina Björk väljer i sin bok *Sireners sång: tankar kring modernitet och kön* (1999) att kritisera modemagasin med motiveringen att de bidrar till att skapa snedvridet ideal för kvinnans kropp, ett ideal varje kvinna föds in i. Hon har sedan till uppgift att sträva efter och förverkliga idealkroppen, ett påstående som stärks av Helga Dittmar och John Drury (2000). De menar att medier ger råd och rekommenderar produkter för att på bästa sätt ta hand om sin kropp i strävan efter skönhet och hälsa. I linje med konsumtionssamhället förväntas det att vi konsumerar det som medier rekommenderar, i strävan efter att förändra kroppen utifrån rådande ideal och normer.

En grupp som visat sig extra utsatta och sårbara av medias ideal är ungdomar, då tonåren ofta är en period av sökande efter bekräftelse och att hitta jaget. Även om det arbetas aktivt för att sätta stopp för idealen och normerna, visar forskning att medier fortsatt har en negativ påverkan på kvinnors kroppsuppfattning (Johansson T. , 2006, s. 108). VeckoRevyn blir därför intressant att undersöka då tidningens främsta målgrupp är den unga kvinnan.

Viktigt att poängtera är att ovan beskrivna tankar kring normer utgår från ett *västerländskt skönhetsideal*. Winifred Ogana och Vivian Ojong (2013) menar att normen för den västerländska kvinnan skiljer sig från flertalet mörka kvinnors normer. I flera, framförallt afrikanska, samhällen ses istället större kvinnor som mer attraktiva och respekterade. En stor kropp representerar där god hälsa, lycka och fertilitet. De menar vidare att det är intressant att västvärlden ser den smala kroppen som normativ medan många afrikanska länder ser den större kroppen som ideal. Dessa skilda normer syns även i medier då den mörka kvinnan ofta porträtteras som större medan den vita kvinnan som slankare. Kultur spelar stor roll i konstruktionen av den ideala kroppen och normer (ss. 110–119).

När vi talar om mediala normer i denna uppsats syftar vi på normer som medier väljer att spegla och visa upp. Enligt medier blir dessa normer då normativa. Dessa normer behöver nödvändigtvis inte ha egenskaper som statistiskt sett är vanligast i samhället. Mediers normer ligger snarare i linje med vad som anses bättre. De mediala normerna behöver därför inte stämma överens med vad samhället klassar som normativt (Ambjörnsson, 2004).

Begreppet *normbrytande kroppar* kommer att användas genomgående i uppsatsen för att beskriva kroppar som inte faller innanför mediala normer för kvinnor. Begreppet *normativa kroppar* kommer att användas för att beskriva kroppar som faller innanför mediala normer för kvinnor.

I följande fyra avsnitt (1.2.2. *Den större kroppen* - 1.2.5. *Den funktionsvarierade kroppen*) kommer de fyra valda normerna – *större, äldre, rasifierade* och *funktionsvarierade* – att diskuteras mer ingående. Perspektiven som diskuteras är såväl hur samhället ser på normerna samt hur medier väljer att spegla och representera normerna.

1.2.2. Den större kroppen

LeBesco och Braziel (2001) menar att den kvinnliga smalhetsnormen ofta är strikt och påstås ha framkommit som ett sätt att minska kvinnans plats och synlighet i samhället. På detta sätt skapas ett förtryck för de kvinnor som inte håller sig inom ramen för normen.

Joan Chrisler (2011) beskriver att de rådande idealen begär en ung och smal kvinnokropp, en norm som varit central i den västerländska kulturen i över 50 år. Chrisler har sett en förändring till det negativa i USA där den ideala kvinnokroppen blir smalare i takt med att den allmänna kvinnokroppen blir allt större. Varför personer med större kroppar anses mindre värda kan härstamma i föreställningar om att fetma innebär ohälsosamt leverne och dålig självkontroll. Här frodas en tro på att "tjocka" individer per automatik inte kan vara friska och ett förtryck mot övervikt skapas (s. 205f).

Tidigare studier som gjorts om mediala normer visar att de kroppar som används i medier, i detta fall reklam, tenderar att vara smala. 97 procent av personerna i reklamen från tre stora dagstidningar kunde klassas som smala (Albinsson & Lööv, 2017).

Den större kroppen definieras i denna studie som en kropp som inte faller in i mediernas normativa ramar för en så kallad smal kvinnokropp.
(En mer utförlig beskrivning av den större kroppen finns under 6.4.2.1. *Den större kroppen*)

1.2.3. Den äldre kroppen

Som tidigare nämnts talar Chrisler (2011) om att ett ungt utseende även ingår inom ramen för mediernas normer. En “*åldrande kropp innebär en döende kropp*”. Normen driver kvinnor till att skyla och dölja tecken på åldrande för att minska risken för åldersdiskriminering (s. 204f). Detta menar även Thomas Johansson (2006) som trycker på att åtråvärda egenskaper hos kvinnor är en ung och glad hälsomedveten kropp, som både är kurvig och smal med ett vackert ansikte och felfri hy (ss. 129f, 136).

Maria Edström (2018) skriver i artikeln *Visibility patterns of gendered ageism in the media buzz: a study of the representation of gender and age over three decades*, att den unga kvinnan ses som norm i medier. Ungdomen är en högt skattad tillgång hos kvinnan. Ju yngre hon är, desto större chans är det att hon får utrymme i medier. Edström har i sin forskning kommit fram till att över 40 procent av kvinnorna som syntes i svenska medier 2014 var mellan 15 och 29 år. En andel som inte stämmer överens med Sveriges kvinnliga befolkning.

Den äldre kroppen definieras i denna studie som en kropp som inte faller in i mediernas normativa ramar för en så kallad ung kvinnokropp.
(En mer utförlig beskrivning av den äldre kroppen finns under 6.4.2.2 *Den äldre kroppen*)

1.2.4. Den rasifierade kroppen

Centralt i den moderna världen är, enligt Richard Dyer (1997), att tala om synen på hur människan är uppdelad i “raser”. Mänskligheten delas upp och grupperas utifrån fördomar, men ljushyade undkommer ofta indelningen, då begreppet “ras” främst appliceras på mörkhyade. De mörkhyade blir rasindelade, medan ljushyade anses vara “bara människor”. Dyer menar att ljushyade, genom att klassas som “bara människor”, ges en möjlighet att ge talan åt hela mänskligheten, medan rasindelade endast ses representera den grupp de tilldelats (1997, ss. 1–3).

Påståendet om att ljushyade inte rasindelas stöds av Eric Knowles & Kaiping Peng (2005) som menar att vita i västvärlden är i majoritet, och därför definieras som “normala”. De menar även att definitionen “normal” egentligen inte definieras, utan en normal person kan bara “vara”. Det är först när dessa “normala” kommer i kontakt med andra etniska grupper som ljushyade definierar sig i rastermer.

Denna studie tar avstånd från begreppet “ras” då begreppet är förlegat och starkt förknippat med 1920-talets rasbiologi. Studien ska inte kategorisera innehållet i nedvärderande kategorier, därför utgår studien från påbrå. De rasifierade kropparna kommer därför att benämnas som *annat påbrå än västerländskt*.

Rättviseförmedlingens (2018) rapport *Rättvisaren*, visar statistik över representation utifrån bakgrund i svenska medier. I undersökningen ingår slumpmässigt utvalda webbartiklar från elva stora svenska nyhetssidor. Slutsatsen från undersökningen visar att endast 13,3 procent av dem som uttalar sig i svenska medier har utomnordisk bakgrund, vilket visar en tydlig underrepresentation.

Den rasifierade kroppen definieras i denna studie som en kropp som inte faller in i västerländska mediernas normativa ramar för en kvinnokropp.
(En mer utförlig beskrivning av den rasifierade kroppen finns under 6.4.2.3. *Den rasifierade kroppen*)

1.2.5. Den funktionsvarierade kroppen

Nationalencyklopedin [NE] definierar begreppet funktionshinder som en “*begränsning av en individs fysiska eller psykiska funktionsförmåga i en viss situation eller i en viss miljö*”. Här poängteras att begreppet inte syftar till personliga egenskaper, utan situationer som uppstår när individen ställs inför situationer som är hindrande (Nationalencyklopedin³). *Funktionsvariation* däremot, är ett mindre värdeladdat och neutralt begrepp som beskriver de varierande fysiska, psykiska och kognitiva förmågor individer besitter (Nationalencyklopedin⁴). NE skriver att “*begreppet tillämpas i regel för att kritisera ideal om vad som anses vara ‘normalt’*”. I denna uppsats kommer det mindre värdeladdade begreppet *funktionsvariation* därför att användas.

Kristina Szönyi (2004) anser att förutsättningarna som råder i samhället för att uppfattas som “normal” är att ha en välfungerande och funktionell kropp, samt en hjärna som fungerar väl (s. 70). En person vars funktionalitet avviker från detta, fysiskt eller psykiskt, hamnar utanför den rådande normen och riskerar att utsättas för funkofobi. Att funkofobi existerar visar att funktionsnormer är ett faktum. Begreppet funktionsnormer används för att identifiera den diskriminering en person med normbrytande *funktionsvariation* möter (Lindqvist, 2016, s. 153).

Marina Ghersetti (2007) har, på uppdrag av Handikappförbundens samarbetsorgan (HSO), undersökt representationen av funktionshinder i Sveriges Televisions nyhetssändningar. Resultatet visade att representationen av funktionshindrade i nyhetssändningarna var dålig och att enbart 0,7 promille av nyhetsprogrammets inslag visade funktionshindrade (s. 19). Av detta drar Ghersetti slutsatsen att funktionshindrade inte framställs på samma villkor som personer utan funktionshinder. De kontexter som visar funktionshindrade var dessutom i samband med samhällsproblem och samhällsbrister. Personer utan funktionsvariation ses därför av medier som normativa (s. 15).

Den funktionsvarierade kroppen definieras i denna studie som en kropp med en synlig fysisk funktionsvariation eller med synliga hjälpmedel.
(En mer utförlig beskrivning av den rasifierade kroppen finns under
6.4.2.4. Den funktionsvarierade kroppen)

1.2.6. Normkritik

På senare år har kritik väckts mot de ouppnåeliga ideal som råder i samhället och i medier. *Jämställ.nu* är ett samarbete mellan Jämställdhetsmyndigheten, Nationella sekretariatet för genusforskning, länsstyrelserna, Svenska ESF-rådet, Sveriges Kommuner och Landsting, och Vinnova. De beskriver *normkritik* som ett sätt att uppmärksamma och ifrågasätta normer som influerar vårt synsätt kring vad som tolkas som "normalt" och önskvärt. Individer som följer normer ges en makt, antingen till att fortskrida med den rådande exkluderande normen, eller att ta tillfället i akt att förändra. Det finns alltså förutsättningar för samhällsförändring (Jämställ.nu, 2013).

Varför begreppet *normkritik* används framför frågan om avvikande normer, är för att förskjuta perspektivet på det avvikande till att ifrågasätta varför en standard eller ett ideal finns (Jämställ.nu, 2013). Begreppet myntades och fick genomslag under 2000-talet och baseras på Kevin Kumashiros (2000) teorier kring diskriminering i skolmiljöer. Kumashiro myntade begreppet *anti-oppressive education* som behandlar huruvida utbildning bidrar till diskriminering.

Skatteverket (2016) tar upp frågan om normkritik i sina kommunikativa riktlinjer. Normkritisk gestaltning, såväl i bild och text, handlar inte enbart om *vem* som framställs utan *hur* denna person gestaltas. Pedagogiskt förekommer därför normativa exempel i riktlinjerna, följt av tydliga normkritiska exempel för att göra medarbetare uppmärksamma på misstag som förefaller kränkande. Det kan handla om att ersätta beteckningar med manlig könskodning till neutrala beteckningar som inkluderar alla; *forskare* istället för *vetenskapsman*.

2. Syfte

Studien syftar till att undersöka hur stort *utrymme* normbrytande kroppar får i VeckoRevyn samt vilka *typer* av normbrytande kroppar som får ta del av detta utrymme. Vi vill undersöka om frekvensen av innehåll som *bryter* rådande normer skiljer sig från frekvensen av innehåll som *bekräftar* rådande normer?

2.1. Frågeställningar

1. Hur mycket *utrymme* får normbrytande kroppar respektive *normativa kroppar* i VeckoRevyn?

Frågan syftar till att redogöra för om *utrymmet* skiljer sig mellan normbrytande kroppar gentemot *normativa kroppar* i tidningen VeckoRevyn. Året som undersöks är 2018.

2. I vilken *utsträckning* får olika *typer* av normbrytande kroppar *utrymme* i VeckoRevyn?

Denna fråga syftar till att titta på vilka *typer* av normbrytande kroppar som syns i tidningen. Normbrytande kroppar innefattar *större, åldrande, rasifierade*, samt *funktionsvarierade kroppar*. Året som undersöks är 2018.

3. Har *utrymmet* för de normbrytande kropparna *förändrats* med tiden?

Frågan syftar till att undersöka om *utrymmet* för normbrytande kroppar i VeckoRevyn har *förändrats* de senaste tio åren. Åren 2008, 2013 och 2018 kommer att jämföras; fem år innan, samma år och fem år efter lanseringen av "Size Hero".

4. Har *utrymmet* för de olika *typerna* av normbrytande kroppar *förändrats* med tiden?

Denna fråga syftar till att undersöka om *utrymmet* för olika typer av normbrytande kroppar i VeckoRevyn har *förändrats* de senaste tio åren. Åren 2008, 2013 och 2018 kommer att jämföras; fem år innan, samma år och fem år efter lanseringen av "Size Hero".

3. Tidigare forskning

3.1. Normbrytande innehåll i medier

Nedan redogörs för relevant tidigare forskning som vi arbetat kumulativt med vid utformandet av vår studie.

1994 undersökte Maria Edström och Maria Jacobsson hur olika grupper representeras i mediebruset i rapporten *Massmediernas enfaldiga typer*. I studien undersökte de representationen i olika svenska medier under en dag, där de bland annat studerade kön, klass, ålder och ursprung. De undersökte även olika typer av manliga och kvinnliga stereotyper. Resultatet visade att fler kvinnor än män representeras, men då ofta i sammanhang gällande personliga behov eller privatliv. Större delen av de kvinnor som representerades var i åldrarna 15 till 29 år medan männens ålder var skiftande. Männerna syntes även i mer varierade sammanhang än kvinnorna (ibid).

Edström och Jacobssons undersökning av hur olika grupper representeras i mediebruset har legat som kumulativ grund för ett flertal olika forskare. Även denna undersökning kommer att bygga kumulativt på Edströms och Jacobssons forskning, där deras variabler har varit utgångspunkten för denna studies variabler. Edström och Jacobssons undersökning från 1994 är relativt gammal och det blir därför intressant att se på hur representationen förändrats sedan 1994.

Att arbeta kumulativt kan hjälpa nya studier att vila på tidigare undersökningar, och att “inte uppfinna hjulet på nytt” (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, & Wägnerud, 2017, s. 20). Elin Albinsson och Oskar Lööv (2017) har utifrån Sveriges Kommunikatörers branschundersökning från 2015 undersökt vem som får synas i svensk reklam. De har utgått från tre svenska dagstidningar för att titta på representation i tidningarnas reklam innehåll. Studiens resultat visade att majoriteten av de medverkande är smala och ljushyade. Personer med fysisk funktionsvariation fanns inte med över huvud taget.

Även Albinsson och Löövs undersökning har använts kumulativt. De variabler som utformats i denna studie liknar de variabler som Sveriges Kommunikatörer samt Albinsson och Lööv använt.

3.2. VeckoRevyn

En stor del av den forskning som tidigare gjorts om VeckoRevyn är kvalitativ och fokuserar på djupgående analyser av hur tidningen visar upp hur en kvinna bör se ut och hur hon ska bete sig. Forskningen visar också att många läsare ser negativt på VeckoRevyns påverkan på unga kvinnor. Nedan presenteras ett urval av den kvalitativa tidigare forskningen mer ingående.

Som nämnts i inledningen konstaterar Anja Hirdman (2004) i avhandlingen *Tilltalande bilder. Genus, sexualitet och publiksyn i VeckoRevyn och FIB Aktuellt* att VeckoRevyns innehåll kring mode, skönhet och sexualitet ökat från 1975 till 1995. 1995 skildrades kvinnan i VeckoRevyn som någon med begär. Syftet var att locka läsaren till konsumtion för att på så sätt närma sig idealkvinnan i tidningen. Hirdman menar att den kvinnliga läsaren lär sig den stereotypiska bilden av kvinnlighet genom att titta på poser, gester och ansiktsuttryck i tidningen, och kallar det för "narcissistiskt spegelseende". Bilder och text i tidningen syftar således till att visa läsarna hur de kan bli om de bara följer råden som ges i tidningen.

Christina Klosterberg (2001) undersöker i studien *Populärkulturella drömmar och förlorade möjligheter*, unga kvinnors meningsskapande samt hur läsning av VeckoRevyn kan påverka detta meningsskapande. Klosterberg redogör för Helena Arkhems, tidigare chefredaktör för VeckoRevyn, syn på tidningen. Arkhem uppger att redaktionen känner ett stort ansvar för sina läsare och beskriver tidningen som en modig kompis. Arkhem menar vidare att tidningen strävar efter att representera självständiga och starka kvinnor samt visa upp kroppar med olika ideal. Hon påpekar dock att VeckoRevyn är en moderiktig tidning som inte kan blunda för samhällets rådande ideal (ibid).

Resultatet av Klosterbergs undersökning visar att VeckoRevyns läsare över 18 år ställer sig kritiska till tidningens sätt att porträttera kvinnan. De kritiserar hur kvinnor framställs som dumma och mindre värda i medier och fördömer det glammiga och oproblematiske livet som VeckoRevyn presenterar. Läsarna anser också att mycket av det som står i VeckoRevyn saknar trovärdighet (Klosterberg, 2001).

Karin Ekman (1998) påstår att det finns stora paradoxer i VeckoRevyns och andra tjejtidningars innehåll. Synen på kvinnan har ofta dubbla och vitt skilda budskap. Ena veckan står det att hon är som vackrast naturlig, medan man nästa vecka kan läsa hur hon ska lära sig att "vampa" till sig.

4. Problembeskrivning

Den aktiva användaren av olika medier exponeras i hög grad av de normer som råder i samhället, hur normen säger att en kropp "bör" se ut. Samtidigt har ett nytt tankesätt kring normkritik fått utrymme i samhällsdebatten. Flertalet förespråkare och medier tar avstånd från de rådande normerna och väljer att visa upp den verkliga delen av samhället, den som inte anses vara lika accepterad.

Den forskning vi läst på området är till stor del feministisk och syftar till att undersöka rådande maktstrukturer med kvinnan i fokus. Det finns möjligen en risk att forskningen blir vinklad och skriven i affekt med målet att synliggöra osynliga maktstrukturer. En stor del av forskningen är skriven av kvinnor, för kvinnor. Majoriteten av de teorier som valts till denna studie har även de en feministisk grund. Som läsare av denna undersökning är det därför viktigt att vara medveten om den feministiska infallsvinkeln i den tidigare forskningen.

4.1. Inomvetenskaplig problematisering

Det finns en stor mängd forskning kring ämnet normer och normbrytande kroppar (Cooper, 2012). Anledningen är att ämnet på senare år väckt uppmärksamhet. Majoriteten av forskningen vi läst har varit kvalitativ där det vanligaste angreppssättet är kritiska diskursanalyser av innehållet som behandlar normbrytande kroppar i medier eller intervjuer med mottagarna. Den forskning som finns om VeckoRevyns innehåll fokuserar på djupgående analyser av vad tidningen förmedlar för budskap och på bildanalyser och uttryck.

Sammanställs den tidigare forskningen finner vi en forskningslucka som vi syftar fylla. Vi ämnar göra en kvantitativ studie med fokus på frekvensen av normbrytande innehåll i VeckoRevyn. Vi vill bidra med statistik för hur ett av Sveriges största tjejmagasin väljer att agera normbrytande.

Vi vill också bidra med mer kunskap om representation av olika normer, extra intressant blir det då VeckoRevyn är ett magasin som säger sig vara medvetna och måna om att ha en god representation.

4.2. Utomvetenskaplig problematisering

Normkritiker och flertalet forskare menar att normer i samhället för med sig negativa konsekvenser. Charlotte Cooper (2012) påstår bland annat att samhällets normer för skönhetsideal inte tillåter personer som faller utanför normens ramar. Dessa anses

mindervärdiga och blir därför en marginaliserad grupp som många gånger exkluderas från offentliga och politiska sammanhang (s. 14).

Utifrån påståendet ovan kan kunskap kring normer på många sätt leda fram till en vidgad samhällssyn på minoritetsgrupper och minskad diskriminering. Att syna betydelsen av normer är därför av stor vikt för att se till dessas roll i samhället.

I Bengt Johanssons avhandling *Nyheter mitt ibland oss = kommunala nyheter, personlig erfarenhet och lokal opinionsbildning* (1998) framställs de värderingar läsaren besitter och hur dessa avspeglas i nyheternas innehåll. Johansson beskriver att detta samband kan bero på att situationer som uppstår i samhället påverkar nyhetsinnehållet, vilket vidare påverkar läsarnas uppfattningar och åsikter (s. 145ff). Detta går hand i hand med *dagordningsteorin* som påstår att medier påverkar vårt tankesätt; *vad* vi bör tänka på samt *hur* vi ska tänka på det (McCombs & Shaw, 2015, s. 375). Även Jennifer Mills och Jacqueline Hogue (2019) påvisar mediers påverkan på människan. De har undersökt hur medier påverkar vår kroppsuppfattning. De kom fram till slutsatsen att medier har en stark negativ inverkan på människors kroppsuppfattning.

Ovanstående argument om att medier har en stor påverkansförmåga på människor, stärker vårt val av forskningsfråga. Då människor påverkas av budskap som sänds ut är det av stor vikt att medier ger en representativ bild av samhället. Är VeckoRevyn en aktör som ger en rättvis bild? Som diskuterats i bakgrundsavsnitt är tonåringar och ungdomar den grupp som visat sig extra sårbara och lättpåverkade (Johansson T. , 2006, s. 139). Då VeckoRevyn utnämner sig som “*Sveriges största forum för unga kvinnor*” (VeckoRevyn, 2019) utgör de en betydande del av denna målgrupps medieintag, vilket i sin tur formar och påverkar läsarnas kvinnoideal.

Som skrivits om i tidigare forskningen anser många, framförallt kvinnor över 18 år, att VeckoRevyn inte speglar verkligheten och att de uttryckt ett felaktigt konstruerat kropps- och skönhetsideal. Klosterberg (2001) beskriver VeckoRevyn som “kommersiell skräplitteratur”, och menar att det kan kopplas till den traditionella marxistiska teorins spridning av “falskt medvetande”. I sin tur förhindrar detta läsarnas kritiska förhållningssätt till tidningen. Hon menar också att tidningen påverkar läsarna och bidrar till utvecklingen av sociala strukturer (ibid). På VeckoRevyns hemsida står det däremot att de “*strävar efter att genom representation få alla unga kvinnor att känna sig sedda och hörda*” (VeckoRevyn, 2019).

Vi vill därför undersöka om VeckoRevyn ger utrymme för normbrytande kroppar eller om läsarna och tidigare kvalitativ forskning har rätt när de kritiserar ett felaktigt konstruerat kroppsideal i tidningen.

5. Teori

5.1. Normativ Femininitet

För att besvara huruvida VeckoRevyn ger utrymme åt normbrytande kroppar eller ej är det av stor vikt att först definiera de eftersträvbbara kvinnliga normerna. Dessa normer benämner Fanny Ambjörnsson (2004) som *normativ femininitet*. Föreställningar kring hur kvinnan bör se ut, fungerar som måttstock för framförallt unga kvinnor som försöker hitta sig själva.

Normaliseringen av vad som anses vara kvinnligt leder till att individer försöker anpassa sig efter rådande normer och efter vad som anses mest önskvärt. Detta argumenteras genom att individens välbefinnande skulle stärkas av anpassningen. Ambjörnsson poängterar att de normativa egenskaperna inte statistiskt sett är vanligast, utan normer ligger i linje med det som anses vara bättre och finare egenskaper. Normer blir normer när de ställs mot en avvikelse och där förhållandet mellan normen och avvikelsen styrs av en hierarkisk ställning (ibid).

Kathy Deliovsky (2008) definierar den normativa femininiteten som det som anses vara vackert och som måste uppnås för att, av medier, ses som kvinna. Det dagliga arbetet för att nå upp till dessa ideal och normer påverkar i stor grad kvinnors beteenden. En påtaglig effekt av ett idealanpassat samhälle är att det är omvärlden och dess ideal som avgör kvinnans värde. Kvinnan som anpassar sig efter rådande normer ses som disciplinerad (ibid).

I den västerländska kulturen syns tydligt människors besatthet av utseende, något som framförallt gäller kvinnor. Det västerländska idealet är format efter homogeniserade normer som menar att idealkvinnan bör vara ljushyad, smal, vacker, storbystad och vältränad (Deliovsky, 2008). Även Ambjörnsson (2004) hävdar att den normativa femininiteten kan ses som en vit medelklasskvinna som är villig att förändra sig i takt med samhällets utveckling.

Vidare menar Deliovsky (2008) att många kvinnor har insikt i att idealet som reproduceras i medier är ouppnåeligt, men att de trots det eftersträvar idealet. Idealen fungerar som inspiration men även som bidragande faktor till en känsla av otillräcklighet. Kvinnor uppmuntras dagligen till att testa en ny diet, träna, köpa nya kläder och nytt smink, skönhetsoperera sig och testa den nyaste krämen för att slippa rynkorna, allt för att kunna klassa sig som tillräckligt vackra. Den verkliga effekten är dock självhat, fysisk besatthet och en rädsla för att åldras eller bli tjock (ibid).

5.2. Postkolonial Feminism

Den postkoloniala teorin ifrågasätter den hierarkiska synen på människan där “den vita, västerländska mannen” står högst upp och agerar norm. Efter den feministiska vågen har det dock börjat ifrågasättas om detta även gäller för kvinnan (Ang & de los Reyes, 2012). Går det att prata om “den vita, västerländska kvinnan”? För att se på vilka kvinnor som representeras i VeckoRevyn måste det först undersökas vilka kvinnor som faller in i normerna och erkänna deras privilegier i samhället.

Genom att undersöka globala, feminina normer och värderingar går det att se att den vita kvinnan står högt i hierarkin. Detta fenomen kallas *postkolonial feminism*. Kulturforskaren Ien Ang och Paulina de los Reyse (2012) menar att vita feminister ofta vill identifiera sig med svarta kvinnor för att ignorera sina egna privilegier i ett land med rasistiska åsikter. Ang menar vidare att rasismen nonchaleras genom att påstå att vita kvinnor har genomgått samma typ av förtryck som svarta. Påföljden blir att de vita kvinnorna förstärker sin position gentemot de svarta. Det kan vara svårt för kvinnor från olika kulturer att hitta en gemensam grund att stå på, därför måste de intersektionella faktorerna som ursprung, kön, sexualitet och klass räknas med (ibid).

Även Chandra Mohanty (1986) diskuterar feminism i relation till postkolonialismen. Hon påstår att alla kvinnor, oavsett etnicitet och bakgrund, kategoriseras som en enhetlig grupp. I denna grupp anser de vita kvinnorna att de delar de svarta kvinnornas förtryck, något som i många fall inte stämmer överens med verkligheten. Det är ofta västerländska feminister som glömmer att ta hänsyn till ursprung när de diskuterar kvinnors förtryck. De anser sig lika förtryckta som kvinnor från den tredje världen och menar att ett patriarkalt samhälle har samma följder för alla kvinnor, oavsett var i världen hon befinner sig (ibid).

Verkligheten ser dock helt annorlunda ut, skriver Mohanty. Hon skriver att kvinnor från tredje världen ofta beskrivs som underlägsna offer till kvinnor från västvärlden. Kvinnan från tredje världen framställs som ett okunnigt och utbildat offer. Den västerländska kvinnan framställs istället som modern, utbildad och får ofta en större valfrihet över sin egen kropp och sexualitet, vilket bygger på den vita normen som beskrivits tidigare (Mohanty, 1986).

Det är viktigt att poängtera att den postkoloniala diskursen oftast ses ur ett västerländskt perspektiv. I västvärlden kategoriseras de “andra” baserat på fakta från västvärlden. Denna diskurs och världsbild är rotad sedan lång tid tillbaka (Said, 1978).

5.3. Representation

För att förstå hur olika grupper representeras i VeckoRevyn behöver begreppet *representation* först utredas. Varför ser representationen i tidningen ut som den gör? Och vem väljer vilka grupper som ska representeras?

Begreppet *representation* myntades av Stuart Hall (2013) och förklarar hur mening, genom språk och bild, skapas och förmedlas. Begreppet förklarar hur medier beskriver och presenterar sitt innehåll och gestaltning av personer i innehållet. Jostein Gripsrud (2002) utvecklade sedan begreppet och lät det omfatta även medieforskningen (s. 11). Att begreppet blev relevant för medieforskningen kom sig av att medieinnehåll inte alltid speglar alla individer eller grupper i samhället. Även om grundtanken är att innehållet ska vara varierat och mångsidigt finns en risk att representationen av vissa samhällsgrupper brister. Antingen genom att de förekommer i liten utsträckning, eller att representationen är missvisande (s. 25).

Gripsrud fortsätter genom att beskriva hur vissa kränkningar kan te sig allvarigare än andra, beroende på vilken grupp de riktar sig till. Om kränkningarna mot gruppen grundas i utmärkande egenskaper som anses föränderliga, såsom yrkestillhörighet, kan kränkningen anses mindre allvarlig än om gruppstillhörigheten ses som fundamental. Är gruppstillhörigheten fundamental, alltså berör funktion eller ålder, kan kränkningen upplevas som grövre. Gripsrud hävdar att en person, till exempel en homosexuell professor från Gambia, inte skadas av en negativ rapportering om professorer. Skadan blir desto större om den negativa rapporteringen istället handlar om homosexuella eller afrikaner (s. 12f).

Kurt Lewinsky (1947) menar att det finns *gatekeepers* som påverkar vem som får representeras i medier. Gatekeepers är de personer som ansvarar för innehållet i medier. Då medierna både speglar och formar samhället är det de representerade personerna i medier som bidrar till normer och upprätthåller redan existerande normer. Medier visar upp en representation av samhället genom att välja ut de personer som de tycker är viktiga. De personer som visas upp blir ofta utvalda utefter gatekeepers egna normer och värderingar. Det krävs därför ett aktivt arbete med strukturer och normer för att skapa en bredare och mer verklighetstrogen representation (s. 145).

6. Metod

6.1. Kvantitativ innehållsanalys

För att undersöka hur mycket utrymme normbrytande kroppar får i VeckoRevyn har en *kvantitativ innehållsanalys* valts som metod. Den kvantitativa innehållsanalysen lämpar sig väl för att mäta utrymme i stora mängder empiriskt material under en kortare tid (Esaiasson, et.al, 2012, ss. 197–199, 223). Hur mycket utrymme får normbrytande kroppar i VeckoRevyn? I en kvantitativ innehållsanalys ligger fokus på det generella, snarare än det enskilda (Nilsson, 2000, s. 119). Vi vill undersöka generella mönster i VeckoRevyn gällande normer, inte titta på enskilda fall.

Den kvantitativa innehållsanalysen innebär att stora mängder muntligt, skriftligt och/eller bildmässigt innehåll undersöks. Undersökningen baseras på jämförbara analysenheter som kan analyseras i siffror och statistik. Genom att analysera materialet i siffror tas ett statistiskt och tydligt resultat fram. En kvantitativ innehållsanalys strävar efter att *kvantifiera* materialet, vilket innebär att undersöka hur ofta och i vilken utsträckning en specifik företeelse förekommer (Eliasson, 2013).

I kodningsprocessen kommer dock vissa kvalitativa avvägningar och tolkningar att göras, då det inte alltid finns en tydligt dragen gräns mellan olika kategorier. Peter Esaiasson m.fl. (2017) menar att de innehållsliga enheterna först måste tolkas för att kunna koda in i rätt kategorier. Tolkningsregler sätts upp för att särskilja och definiera innehållet (s. 199). I denna undersökning har det varit av största vikt att minimera olika tolkningar, då kroppar ofta är svårtolkade och svårkategoriserade. Många kroppar ligger på gränsen mellan de olika kategoriseringarna och det är därför viktigt att visa kodaren vilken kategori kroppen tillhör. Ett tydligt kodschema har utformats (se *Bilaga 1.2. Kodschema*) med definitioner, förklaringar och bilder för att göra det så enkelt som möjligt för utomstående kodare.

Även Åsa Nilsson (i Ekström & Larsåke, 2000) talar om problematiken i att arbeta objektivt i en kvantitativ undersökning. Hon betonar vikten av att olika forskare ska kunna komma fram till samma resultat vid olika tidpunkter. Lösningen är ett strikt kodschema med tydliga kodanvisningar som minimerar tolkningsutrymmet (s. 117f). Förhoppningen är att det kodschema som utformats till denna studie ska minimera risken för olika tolkningar.

Som nämnts ovan är den kvantitativa innehållsanalysen lämplig vid insamling av många analysenheter. I denna studie har 54 texter och 1 471 personer i bilder undersökts, därför ges totalt 1 525 analysenheter, alla hämtade från VeckoRevyn. Vi är däremot medvetna om att 54 texter inte är tillräckligt många för att dra generaliserbara resultat. Viktigt att poängtera är

att i resultatet analyseras inte text och bild var för sig, utan de studeras tillsammans. Vi vill se utrymmet av normbrytande kroppar i VeckoRevyns innehåll, där både text och bild ingår.

Anledningen till det låga antalet texter är att det inte fanns mer än 54 texter som behandlade kroppar i de nio undersökta tidningarna. För att en text ska kodas krävs att innehållet behandlar kroppsliga egenskaper som går inom ramen för våra valda normativa kroppar; storlek, ålder, rasifiering eller funktionsvariation (För exempel, se *Bilaga 1.1. Urvalskriterier och insamling*). En första tanke var att lägga till fler tidningar för att generera fler texter, men då hade även antalet bilder ökat. Det gick inte heller att analysera endast texterna i fler tidningar då samma innehåll måste kodas i alla tidningar för att inte få ett snedvridet resultat. Vi beslutade oss därför för att inte analysera fler tidningar, utan att istället analysera de 54 texterna tillsammans med bilderna.

6.1.1. Metoddiskussion

Till en början häpnade vi över avsaknaden av liknande undersökningar och vi hade svårigheter att hitta kvantitativa innehållsanalyser som behandlade representation av olika kroppar. Vi har i efterhand förstått att den bakomliggande anledningen till detta är svårigheten i att klassificera kroppar och tolkningsproblematiken i det hela. Trots detta har vi valt att, genom distinkta förklaringar och motiveringar, genomföra denna undersökning.

Om tidsramen för arbetet varit större hade det varit önskvärt att göra en kompletterande kvalitativ bildanalys av materialet. En kombination av den kvantitativa innehållsanalysen tillsammans med en kvalitativ bildanalys hade gett en djupare förståelse för bildinnehållet. För att hålla arbetets undersökning på en rimlig nivå inom den givna tidsramen föll dock valet på enbart en kvantitativ innehållsanalys. Detta för att tillåta en undersökning av *frekvensen* i innehållet, alltså *antalet* normbrytande kroppar jämfört med *antalet* normativa. Att mäta frekvens i siffror är endast görbart med en kvantitativ metod.

Vi är medvetna om risken för tolkning och har genomgripande arbetat kumulativt utifrån tidigare undersökningar och kategoriseringar. Dessa går att läsa i *6.4.2 Variabler*. För att undvika skiljaktigheter och egna tolkningarna har vi kodat materialet tillsammans. Långa diskussioner har förts och komplext innehåll har övervägts noga utifrån kodboken. En extern kodare har tagits in för att göra en testkodning, för att säkerställa reliabiliteten i vårt resultat. Den externa kodarens resultat går att läsa i *6.5.2. Reliabilitet*.

Vi ser också en problematik i att kategorisera människor utifrån externa egenskaper och utseende. Vi vill på inget sätt göra någon förnärande och lägger inga värderingar i om personer är normbrytande eller ej, utan vill se vilket utrymme de får i tidningen. Variablerna har därför tydliggjorts och formulerats för att tydliggöra och framhäva den normbrytande kroppen. Dessa går att läsa om i *Bilaga 1.3. Kodbok*.

6.1.2. Att omvandla människor till analysenheter

I *TV-rummets eliter, Föreställningar om kön och makt i fakta och fiktion* belyser Maria Edström (2006) problematiken med att omvandla människor till analysenheter. Hon skriver att medier rymmer många dimensioner vilket gör det förståeligt varför flertalet forskare undviker kvantitativa metoder. Det finns svårigheter i att omvandla en människa till statistik. Hon poängterar dock vikten av att faktiskt räkna människorna för att förstå helheten och se dolda strukturer (ibid). Utan, till exempel, statistik över könsuppdelning från Statistiska Centralbyrån hade inte samma möjlighet att se hur könsfördelningen faktiskt ser ut i Sverige funnits.

Vidare menar Edström (2006) att medieinnehållet fungerar på samma sätt. För att diskutera de enskilda fallen måste först helheten och strukturerna studeras. En helhetsbild av vilka som representeras i medier behövs för att i sin tur se på mer specifika fall (ibid).

Vi är därför medvetna kring problematiken i att göra om kroppar till analysenheter i undersökningen. Det är ett snårigt område med stora utmaningar. Med tanke på Edströms problematik är det inte svårt att förstå varför den tidigare forskningen kring representation av kvinnokroppen är så tunn. För att förstå dolda strukturer är det, som nämnts, av hög vikt att lägga fokus på att "räkna" människorna. Hur ska vi annars förstå den faktiska representationen av olika kroppar om ingen väljer att kategorisera människorna?

I och med svårigheterna i kategoriseringen har vi varit noga med att åsidosätta egna åsikter i denna uppsats. Den information som vi genomgående utgår från vid kategoriseringarna är från tidigare undersökningar inom området.

6.2. Urval

Denna studie syftar till att undersöka VeckoRevyns representation av personer med normbrytande utseende, med ett generaliseringsanspråk på tidningens representation av olika kroppar. Anspråket är att göra en statistisk generalisering av *VeckoRevyns* representation, alltså inte en generalisering av *svenska medier*.

Nilsson (i Ekström & Larsson, 2000) poängterar vikten av att samla in material som har den bästa förutsättningen att ge en representativ bild av det man syftar till att undersöka. Som tidigare nämnts ser VeckoRevyn sig som "*Sveriges största forum för unga kvinnor*" och tidningen

sågs som intressant då inriktningen varit densamma sedan 1978. Räckvidden för den tryckta tidningen låg 2014 på 40 600 upplagor (Nationalencyklopedin¹), och 2017 på 33 000 upplagor (Törner, 2018). På webbsidan veckorevyn.se skriver de att tidningen “*sedan ett tiotal år tillbaka är [...] en av Sveriges största sajter för unga kvinnor, och når ut till och engagerar hundratusentals unga kvinnor varje vecka*” (VeckoRevyn, 2019).

Varför valet föll på den tryckta upplagan grundas i att webbproducerat material kan komma att korrigeras och ändras. Publiceringsdatumet kan därför bli irrelevant eller felaktigt, och då syftet är att se förändringar över tid är det viktigt att publiceringsdatumet är korrekt. Med tryckt press är innehållet detsamma oavsett om tidningen läses vid utgivningstiden eller flera år senare.

6.2.1. Innehållslig urvalsavgränsning

Urvalet begränsas till text och bild, där reklam innehåll utesluts. Då enbart VeckoRevyns egenproducerade innehåll ska undersökas, inkluderas därför inte reklam. VeckoRevyn står för urvalsprocessen i vilken reklam som förekommer i tidningen, men de skapar inte själva reklamaterialet eller väljer modellerna i reklambilderna.

Innehållet måste uppfylla vissa kriterier för att väljas ut. En kropp i en text urskiljs genom att texten behandlar kroppsliga egenskaper som går inom ramen för studiens riktlinjer; *storlek*, *ålder*, *rasifiering* eller *funktionsvariation*. Storleken kan till exempel förekomma genom reportage kring hur en lär sig att bli trygg i sin kropp, även om den inte klassas som smal. Ålder kan förekomma genom ett reportage om hur läsaren lär sig att älska sina ålderstecken. Rasifiering kan till exempel förekomma genom reportage om en kvinna som blivit diskriminerad på grund av sin hudton och funktionsvariation kan förekomma genom ett reportage om en kvinna i rullstol. En text eller bild kan behandla flera av de normbrytande eller normativa ämnena, de normer som inte diskuteras kodas som “framgår ej”.

En bild måste innehålla minst en människa som ska synas med antingen helkropp, överkropp eller ansikte och antas vara kvinna. Ansiktet ska synas framifrån eller från sidan så att ansiktsdragen kan urskiljas. Är bilden tagen bakifrån kan inte ansiktet urskiljas och därför ska bilden inte kodas.

Om en artikel innefattar såväl text som tillhörande bild kommer dessa att kodas separat. Det finns en risk att text och bild motsäger varandra, därför kodas text och bild från samma artikel var för sig. Upprepas samma bild eller text vid fler än ett tillfälle per tidning kodas dessa endast den första gången de förekommer. Upprepas samma bild däremot i en annan upplaga kodas den igen. Detta beslut grundar sig i att en kodare omöjligen kan minnas alla bilder som förekommit i alla tidningar. Om samma person däremot återkommer i flera olika bilder

kommer dessa bilder att kodas var för sig. Förekommer det fler är en kropp eller person per bild kommer kropparna att kodas separat.

Syns endast ett ansikte på bilden kan varken kroppens storlek eller funktionsvariation kodas, och dessa kodas som "framgår ej". Däremot kan rasifiering och ålder kodas för dessa bilder.

En mängd material kommer att väljas bort vid kodning. Detta gäller innehåll med killar och män (till exempel VeckoRevyns killpanel) eftersom VeckoRevyn uttalat är "*Sveriges största forum för unga kvinnor*". I och med att tidningen inte riktar sig till män ses ingen relevans i att titta på normativ representation av män i VeckoRevyn. Dessutom säger tidigare forskning att det är kvinnor som framförallt påverkas negativt av innehållet, och att det kan råda andra normer för män än för kvinnor (Nordberg, 2004). Denna studie ska därför enbart fokusera på de kvinnliga normerna.

Likaså kodas inte bilder på personer ur redaktionen. Dessa bilder är ofta små, otydliga och svårtolkade. Detsamma gäller för bok- och filmomslag eller skärmdumpar från filmer då även dessa kan vara små och svåra att tyda. Bilder på barn kommer även de att kodas bort, då vi inte vill lägga fokus på barns kroppar eller utseende.

6.2.2. Tidsurval

Valet av år föll på en tioårsperiod före, under och efter kampanjen för "Size Hero". Då kampanjen lanserades 2013 valdes fem år innan och fem år efter kampanjen, 2008 och 2018. Genom att jämföra dessa kan det urskiljas om kampanjen gett resultat, men även hur representationen såg ut en tid innan kampanjen.

Vi är medvetna om att ett *slumpmässigt urval* är det mest lämpliga valet för senare generaliseringar då det ofta ger en skalenlig representation av populationen (Esaiasson, et.al, 2012, s. 171), men *strategiskt urval* (s. 154) valdes då tidningar utgivna under samma tidsperioder och månader under 2008, 2013 och 2018 ska undersökas. Med strategiskt urval menas att de fall som ska undersökas aktivt väljs ut (ibid). Då det kroppsliga innehållet kan skilja sig, beroende på säsong, spreds de undersökta tidningarna ut över året. Sommartid behandlas eventuellt mer frågor om "beach-kroppen" och badkläder, något som saknas under vintermånaderna. Tre tidningar per år, var fjärde månad, valdes ut med start i februari. Att februari valdes som första månad beror på att första numret varje år utgetts i december föregående år, och första numret som utgavs 2018 var i februari. De månader som valdes ut blev därför februari, juni och oktober.

Antalet utgåvor skilde sig mellan åren. 2018, tidningens sista levnadsår, utkom sex upplagor. 2013 var antalet upplagor det dubbla, tolv stycken, alltså en upplaga i månaden. Flest upplagor gavs ut 2008 då tidningen var en fjortondagarstidning och utkom varannan vecka

(Nationalencyklopedin¹). Detta är orsaken till att studien utgår från utgivningsmånad och inte utgivningsnummer. Ett annat dilemma som uppstod var att det under 2008 utgavs två eller tre tidningar per månad, och här valdes första utgivna tidningen den valda månaden ut för analys.

Följande nummer valdes ut

2008: #4, #13, #22

2013: #3, #7, #11

2018: #2, #4, #6

6.3. Insamling av data

Materialet i VeckoRevyn har samlats in genom Göteborgs Universitetsbiblioteks medie- och tidningsarkiv. Meningen var att använda det digitala arkivet då tidsramen var snäv (Nilsson, 2000, s. 132), men här upptäcktes att det digitala arkivet endast sträckte sig till 2009.

Upplagorna för 2008 beställdes därför via Universitetsbibliotekets tidningsarkiv. Resterande år kunde analyseras genom Mediearkivet. Innehållet analyserades sedan från "pärm till pärm".

6.4. Kodningsprocess & Operationalisering

En operationalisering görs för att konkretisera teorier till operationella indikatorer och mätbara variabler. Vikten av en god operationalisering ligger i att förstå hur de olika teorierna ska mätas, varför är de relevanta för just denna undersökning? En god operationalisering bidrar även till en hög validitet (Esaiasson, et.al, 2012, s. 56). De teorier undersökningen grundas på går in i varandra, därför kommer varje teori att operationaliseras parallellt med varandra.

För att motivera utformningen av de operationella indikatorerna kring normativa kroppar har arbetet skett kumulativt (Esaiasson, et.al, 2012, s. 61) utifrån Edström och Jacobssons rapport, *Massmediernas enfaldiga typer - Kvinnor och män i mediebruset* (1994). En stor del av kodboken är inspirerad av den kodbok Edströms och Jacobssons använde i sin studie. Vissa delar av Edströms och Jacobssons kodbok har dock arbetats om för att anpassas efter undersökningssyftet för denna studie.

De kategorier och variabler vår undersökning utgått från, baserade på Edström och Jacobssons undersökning, är *funktionshinder*, *aktörens ursprung* och *ålder*. Edström och Jacobssons kategori *funktionshinder* har vi i denna studie valt att döpa till *funktionsvariation* för att arbeta mer inkluderande. Psykiska funktionshinder har valts bort. I vår studie ingår enbart fysiska funktionsvariationer, där även synliga hjälpmedel ingår. Edström och

Jacobssons kategori *aktörens ursprung* hjälpte oss definiera kriterier för vilka kroppar som kan klassas som normbrytande. Edström och Jacobsson kallar ursprungen för “kaukasisk, afrikansk, asiatisk, arabisk eller latinsk”. Vi har valt att kalla de kroppar, som Edström och Jacobsson kallar för kaukasiska utseende, för *västerländskt påbrå* och kodar dessa som “normativa”. Andra kroppar, med *annat påbrå än västerländskt*, gå in under kategorin “normbrytande”.

I *Massmediernas enfaldiga typer - Kvinnor och män i mediebruset* undersöks ett större åldersspann; 0–14, 15–29, 30–44, 45–59, 60+ år. Detta frångås i denna studie, där kroppar istället klassas som över eller under 30 år. En yngre kropp kodas som “normativ” och en kropp som uppskattningsvis är äldre än 30 år är “normbrytande”. De kroppar som tillhör barn, och som därför är yngre än VeckoRevyns målgrupp, väljs bort helt. För mer ingående förklaringar kring variablerna, se 6.4.2. *Variabler*.

Enligt Nilsson (i Ekström & Larsson, 2000) är det av stor betydelse att kunna koda allt innehåll. Det ska med god precision gå att analysera innehållet för att klassificera kodningen. Ett sätt att öka möjligheten till detta är att komplettera variabelvärdena med en “övrigt-kategori”, en kategori där svårkodade eller osäkra variabler kan kodas in i (s. 129). I vårt fall har detta variabelvärde döpts till “framgår ej”, och väljs om personens kroppsstorlek, ålder, påbrå eller funktionsvariation är svår att avgöra eller inte framgår tydligt (ibid). Se exempel och riktlinjer i *Bilaga 1.3 Kodbok*.

Efter framtagning av de operationella indikatorerna har vi med hjälp av tidigare forskning och teorier definierat variablerna utefter syftet. De operationella indikatorerna måste kunna kategorisera de olika normativa grupperna tillräckligt bra för att kunna leda fram till ett resultat som svarar på våra forskningsfrågor (Esaiasson, et.al, 2012, s. 56).

6.4.1. Tolkningsproblematik

Vi vill lägga vikt vid att belysa att de ämnen vi valt att diskutera, analysera och koda lämnar relativt stort utrymme för egna tolkningar. Att fundera över den egna objektiviteten är grundläggande för den kvantitativa innehållsanalysen (Ekström & Larsson, 2000, s. 113) då en trovärdig forskning bör vara helt forskaroberoende för att öka studiens reliabilitet (Esaiasson, et.al, 2012, ss. 64-65). Vi som ligger bakom denna studie är två vita cis-kvinnor med feministisk åskådning och en tro om allas lika värde. Det är därför viktigt att vi lämnar våra egna värderingar utanför för att arbeta forskaroberoende.

För att våra värderingar inte ska ta plats i kodningsprocessen har vi arbetat kumulativt med variabelkategoriseringar som tagits fram i tidigare forskning. En testkodning av kodboken har utförts innan kodningen, och en reliabilitetskodning utfördes i efterhand. Läs mer om dessa i 6.5.2. *Reliabilitet*.

Kodboken är utformad efter tidigare forsknings *mediala* normer, både vad gäller storlek, hudton, funktionsvariation och ålder. Vi vill återigen betona att de kategoriseringar som gjorts i detta arbete inte är rangordnade som “bättre” eller “sämre” utan efter vilka som får representeras i medier och vilka kategorier som medier ser som normativa. Det är minerad mark och riskabelt att kategorisera människor, och eventuellt hade andra personers erfarenheter och bakgrund gjort att de kodat annorlunda. För att i så hög utsträckning som möjligt undvika eventuella tolkningsskiljaktigheter har en kodbok utformats, som kumulativt vilar på tidigare forskning om mediernas normer. De kodningar som gjorts vilar på kodbokens riktlinjer och kriterier. Genom att ständigt utgå från dessa riktlinjer och kriterier anser vi att möjligheten för att andra personers kodningsresultat skulle stämma med våra resultat ökar. Se *Bilaga 1.3. Kodbok* för exempel.

Edström (2006) skriver att variabler gällande utseende är lätta att feltolka. Hon menar samtidigt att denna kategorisering åtminstone kan ge en indikation på representationen. Likt Edströms resonemang, har vi förhoppningar om att kunna ge en indikation på representationen i VeckoRevyn. Vi vill ta fram en måttstock för att belysa dolda strukturella mönster.

6.4.2. Variabler

Kodbokens fyra första variabler (v1-v4) är *formvariabler*, som används för att identifiera och navigera analysenheterna (Esaiasson, et.al, 2012, s. 204). Dessa variabler är *utgivningsår*, *utgivningsmånad*, *upplaga*, *sidnummer* och *typ av innehåll* (text/bild).

Kodbokens övriga variabler (v5a-v6) är *innehållsliga variabler*. Genom dessa variabler ska själva syftet med uppsatsen undersökas – normer (Esaiasson, et.al, 2012, s. 204). I dessa variabler undersöks vilka typer av normativa och normbrytande kroppar som får utrymme i VeckoRevyn. Här undersöks *den större kroppen*, *den äldre kroppen*, *den rasifierade kroppen* samt *den funktionsvarierade kroppen*. Se *Bilaga 1.2. Kodschema*. Variablerna rörande normer förklaras mer ingående nedan.

6.4.2.1. Den större kroppen

Vad som klassas som en “smal” kropp är en tolkningsfråga utan riktig definition. Något som däremot går att definiera är personers BMI, ett mått på kroppsvikt i förhållande till längd. Sveriges Kommunikatörers branschundersökning från 2015, *Vem får synas i svensk reklam*, som

diskuterats i den tidigare forskningen, utgick från BMI-värdet. De valde att klassa ett värde under 19 (<19) som underviktigt och därför *smalt* och skriver att detta värde (<19) går i linje med vad *medier* speglar som normativt. Vi arbetar kumulativt utifrån denna variabel, men då den egentliga gränsen för underviktigt BMI enligt Vårdguiden (2018) ligger vid 18,5 ($<18,5$) har vi valt att gå efter dessa riktlinjer. Vi utgår alltså fortfarande från mediala normer men delar in kategorierna utifrån Vårdguidens riktlinjer. Viktigt att ha i åtanke vid läsning av denna undersökning är att de kroppar som medier klassar som normativa ser vården som underviktiga.

Ovan beskrivna tillvägagångssätt för att klassa en “smal” kropp användes av tidigare kommunikationsstudenter Albinsson och Lööv (2017) som gjort en vidareforskning av branschundersökningen från 2015. Albinsson och Lööv följde Sveriges Kommunikatörers linje och argumenterade för att detta skulle minimera deras egna värderingar och tolkningar, som är påverkade av de existerande normerna i samhället.

Däremot fanns, i såväl Sveriges Kommunikatörers branschundersökning som i Albinsson och Löövs undersökning, endast två variabler; *smal* och *icke-smal*. Vi motsätter oss detta då det snarare kan ses normförstärkande att sätta ett vi-och-dem-perspektiv på storleken. De som hamnar utanför är de med kroppar som inte är “smala”. Därför har vi i denna studie valt att namnge variabelvärdena för kroppsstorlek som “normativ-” och “normbrytande kropp”. Vi ser det som mer inkluderande, och ger den normbrytande kroppen status som något som kan bryta normen. Viktigt att poängtera är att det är *mediers* normer av en normativ och normbrytande kropp. Samma benämning (normativ och normbrytande kropp) kommer att användas för alla variabler gällande normer.

Kroppar som uppskattas ha ett BMI under 18,5 ($<18,5$) kodas som “normativa”, kroppar som uppskattas ha ett BMI över 18,5 ($>18,5$) kodas som “normbrytande”, om kroppen inte framkommer i bild, att endast ansiktet syns, ska detta kodas som “framgår ej” då ett ansikte inte behöver spegla resten av kroppsbyggnaden. Det som inte syns kan inte kodas och vi vill inte anta kroppsform utifrån endast ett ansikte. Syns däremot en del av överkroppen kan kroppsstorleken kodas. Mer riktlinjer för *den större kroppen* går att läsa i *Bilaga 1.3 Kodbok*.

6.4.2.2. Den äldre kroppen

I *Massmediernas enfaldiga typer - Kvinnor och män i mediebruset*, som diskuterats i den tidigare forskningen har Edström och Jacobsson (1994) bland annat undersökt hur ålder representeras i medier. De kunde se att åldrande kvinnor gavs mindre och mindre utrymme i medier, i takt med deras stigande ålder. Då målgruppen för VeckoRevyn är 18 till 25 år kan åldersfrågan te sig irrelevant, men vi anser att ålder är av intresse då vi vill se om åldersrepresentationen förändrats med tiden.

I denna kategori är vi medvetna om att utseenden kan te sig äldre eller yngre än personens faktiska ålder. Det går alltså inte att med garanti sätta en exakt ålder enbart utifrån en bild. I många fall står dock åldern bredvid bilden vilket gör den enkel att koda. När det gäller offentliga personer är deras personliga information offentlig vilket gjort att vid eventuella tveksamheter kan åldern kontrolleras via en sökmotor, till exempel Google. Detta i linje med hur Edström (2006) arbetat med åldersbestämningar i undersökningen *TV-rummets eliter, Föreställningar om kön och makt i fakta och fiktion*.

Kategoriseringen av ålder utgår från vad tidigare forskning säger om normativ ålder i medier. Edström och Jacobsson (1994) skriver att den normativa åldern i medier är *under* 30 år. Detta arbetar vi kumulativt utifrån, och klassar personer över 30 år som normbrytande och de under 30 år som normativa. Ser personen *ut* att vara, eller uttryckligen skrivs vara yngre eller äldre än 30 år. För att avgöra åldern studeras bland annat ansiktsdrag och hårfärg men även om det i text står att en person är under eller över 30 år. I kategoriseringarna klassas en kropp som “normativ” om den ser ut att vara yngre än 30 år, och “normbrytande” om den ser ut att vara äldre än 30 år. En person i bild vars ålder är svår att avgöra kodas som “framgår ej”.

6.4.2.3. Den rasifierade kroppen

Begreppet *rasifiering* beskriver hur människor tillskrivs grupptillhörigheter baserat på föreställningar av yttre egenskaper, som hudton och hårfärg, men även utifrån kultur och religionstillhörighet. En förutsättning för att förstå detta är att “ras” och etnicitet ses som sociala konstruktioner, och rasidentiteter och grupperingar skapas genom rasifieringsprocesser (Nationella Sekretariatet för Genusforskning¹). Här kan även processen om *andrafiering* (engelska *othering*) beskriva hur vissa attribut eller egenskaper bildar “vi” och “de andra”. Det talas om de överlägsna och underlägsna, som har ursprung i kolonialiseringen och som möjliggjorde och legitimerade detta (Nationella Sekretariatet för Genusforskning²).

Som nämnts i avsnitt 6.4. *Kodningsprocess & Operationalisering* har Edström och Jacobsson (1994) delat in ursprung i kaukasisk, afrikansk, asiatisk, arabisk eller latinsk. Kategoriseringar vi utgått från vid utformning av variabler till denna studie. Vi har däremot valt att döpa kaukasiskt utseende till *västerländskt påbrå* och sammanfattat afrikansk, asiatisk, arabisk eller latinsk som *annat påbrå än västerländskt*. Med hänvisning till rasifiering av olika grupper kodas personer med västerländskt påbrå som “normativa” och de med annat påbrå än västerländskt som “normbrytande”. För att avgöra påbrå studeras hår, hudton och ansiktsdrag.

6.4.2.4. Den funktionsvarierade kroppen

Begreppet *funktionsnedsättning* innefattar såväl psykisk som fysisk funktionsnedsättning och kan variera i grad (1177 Vårdguiden, 2013). Som tidigare nämnts väljer vi att benämna funktionsnedsättning som det mer inkluderande begreppet *funktionsvariation*.

Eftersom text *och* bild kodas, väljer vi att utgå från endast synlig *fysisk* funktionsvariation med eventuella hjälpmedel, till exempel rullstol eller protes. Anledningen är att det i bild inte går att urskilja om en person har *psykiska* funktionsvariationer. Då vi ämnar använda samma principer för såväl text som bild ska psykiska funktionsvariationer likaså inte kodas i text.

Variabelvärdena för den funktionsvarierade kroppen är likt resterande variabler rörande normer döpta till “normativ-” eller “normbrytande kropp”. Med “normativ kropp” menas en kropp utan synliga fysiska funktionsvariationer och den “normbrytande kroppen” är en kropp med synliga fysiska funktionsvariationer eller hjälpmedel. Till detta finns även variabelvärdet “framgår ej”, för tillfällen där bilden enbart visar ansikte och ansiktet i sig inte visar fysiska funktionsvariationer.

6.4.2.5. Normativ eller normbrytande kropp?

För att sammanställa variablerna *den större kroppen, den äldre kroppen, den rasifierade kroppen* samt *den funktionsvarierade kroppen* har ytterligare en variabel formats. Denna variabel syftar till att visa helheten i de tidigare kroppsliga variablerna, för att se om kroppen på något sätt är normbrytande eller om den är helt normativ.

För att en kropp ska räknas som *normativ* krävs att *alla fyra* innehållsliga variabler om normer är normativa. En kropp måste därför vara smal, ung, västerländsk *och* utan synlig fysisk funktionsvariation för att klassas som normativ.

En kropp räknas som *normbrytande* om *minst en* av de innehållsliga variablerna om normer klassas som normbrytande. Följaktligen är en kropp normbrytande om den är större, äldre, har annat påbrå än västerländskt *och/eller* har en fysisk funktionsvariation. Detta betyder att om en kropp är normativ i alla kategorier utom en, till exempel storleksmässigt, räknas den som normbrytande.

6.5. Validitet och reliabilitet

Då forskningen är såväl teoretisk som operationell är det i samhällsvetenskapen en utmaning att säkerställa forskningens validitet. Teoretisk genom forskningsfrågor samt problemformulering, och operationell i genomförandet av undersökningen. För att säkerställa validiteten måste den undersökta operationella nivån överensstämja med den teoretiska nivåns påstådda undersökning (Esaiasson, et.al, 2012, s.58).

Validiteten kan sammanfattas i tre punkter: hur väl teoretiska definitioner stämmer överens med operationella indikatorer, frånvaro av systematiska fel, samt om det som påstås mätas verkligen mäts. Punkt ett och två ingår i *begreppsvaliditeten* och punkt tre ingår i *resultatvaliditeten*. God begreppsvaliditet tillsammans med hög reliabilitet bidrar till god resultatvaliditet.

(Esaiasson, et.al, 2012, s.58). Begreppsvaliditet, reliabilitet samt resultatvaliditet diskuteras här efter mer ingående.

6.5.1. Begreppsvaliditet

Begreppsvaliditet innebär frånvaro av systematiska fel. En konsekvens av en svag begreppsvaliditet är att systematiska fel upprepas, fel som enkelt kan undvikas med hjälp av en god operationalisering. Operationaliseringen är processen där teoretiska begrepp översätts till operationella indikatorer (Esaiasson, et.al, 2012, s.58–59). Att resonera sig fram till en bra operationalisering, alltså god begreppsvaliditet, benämns som *resonemangsvaliditet*. Exempel på god resonemangsvaliditet är bland annat att arbeta kumulativt från tidigare forskares operationaliseringar. Esaiasson m.fl. (2017) betonar dock vikten av eget ansvar vid det kumulativa arbetssättet. En forskare måste kunna stå till svars för allt som skrivits, trots att arbetet baseras kumulativt på tidigare forskning. Det finns ingen garanti att den tidigare forskarens operationalisering är felfri (s. 61).

För att uppnå god begrepps- och resultatvaliditet har denna studie ett kumulativt tillvägagångssätt, de operationella indikatorerna har inspirerats av tidigare forskares operationella indikatorer. Studien har bland annat baserats på Edström och Jacobssons (1994) variabler från *Massmediernas enfaldiga typer - Kvinnor och män i mediebruset*. Variablerna *funktionshinder*, *aktörens ursprung* och *ålder* har använts. För att läsa mer om hur denna studie inspirerats av och omarbetat Edström och Jacobssons variabler, se avsnitt 6.4. *Kodningsprocess & Operationalisering*.

Variabeln *storlek* har utarbetats kumulativt utifrån Sveriges Kommunikatörers branschundersökning 2015. Viktigt att poängtera är att Sveriges Kommunikatörers branschundersökning inte är vetenskaplig, så för att stå på en vetenskaplig grund har Albinsson och Löövs (2017) vidareundersökning av Sveriges Kommunikatörers branschundersökning använts. Då Albinsson och Löövs undersökning vilar på en vetenskaplig grund, kan operationaliseringen motiveras, och på så sätt nå bättre begrepps- och resonemangsvaliditet

Då både Edström och Jacobssons samt Albinsson och Löövs undersökningssyfte går i linje med denna studies syfte, samt att variablerna anpassats till undersökningen, kan det påstås att studien strävat efter god begrepps- och resonemangsvaliditet.

6.5.2. Reliabilitet

Reliabilitet innebär frånvaro av slumpmässiga eller osystematiska fel. En svag reliabilitet orsakas av slump- och slarvfel i samband med datainsamlingen och databearbetningen. Ett

slumpmässigt fel kan inträffa om till exempel kodaren inte är fullt koncentrerad under datainsamlingen eller om det slarvas med anteckningarna (Esaiasson, et.al, 2012, s.64–65).

Innan datainsamlingen påbörjas är det av stor vikt att genomföra *testkodning* av kodboken. I detta tidiga skede är det väsentligt att vara flexibel med kodboken för att kunna korrigera eventuella fel (Esaiasson, et.al, 2012, s.208). Bland de nio tidningar som valts ut för denna undersökning slumpades en tidning fram för testkodning. Efter att vi utfört testkodningen förändrades och förtydligades kodboken inför den slutgiltiga datainsamlingen. Något resultat för testkodningen finns därför inte att presentera, då kodboken genomgick så stora förändringar. Exempel på korrigeringar som gjordes i kodboken var bland annat att inte koda barn eller män och att inte koda bilder där ansiktet inte framgår. Dessutom tillkom variabeln “Är kroppen normbrytande?” för att enkelt ge svar på frågeställning 1 och 3.

Esaiasson m.fl. (2017) betonar vikten av att en studie ska vara forskaroberoende. Han menar att ett resultat ska bli samma, oberoende av vilken forskare som genomför kodningen (ss. 64-65). För att ytterligare stärka reliabiliteten av studien har därför allt material i VeckoRevyn kodats tillsammans. På detta sätt minskade risken för att olika tolkningar gjordes då materialet kunde diskuteras i relation till kodboken. Genom att koda tillsammans gavs en överblick över kodningen och felinmatning av variabler kunde undvikas.

Efter att datainsamlingen var slutförd genomfördes ett *reliabilitetstest* för att öka studiens reliabilitet. I ett reliabilitetstest kodas en liten del av materialet om för att säkerställa att kodningen är saklig och saknar slumpmässiga fel (Esaiasson, et.al, 2012, s.65).

Reliabilitetstestet genomfördes av en utomstående kodare för att testa *interkodarreliabiliteten*. Den utomstående kodaren fick analysera innehållet utifrån de uppsatta riktlinjerna i kodboken. Esaiasson m.fl. menar att interkodarreliabilitet anses vara den bästa typen av reliabilitetstest då det inte kan uteslutas att den första kodaren minns hur hen svarade vid den första kodningen (ibid).

Den utomstående kodaren fick tillgång till en slumpmässigt utvald tidning vilket motsvarar 11,1 procent av det material som undersökts i studien. Resultatet för interkodarreliabiliteten var 90 procent vilket visar att reliabilitetskodningen stämde överens i 90 procent av fallen från den tidigare kodningen. För att testet ska vara godtagbart bör testkodningen stämma med ungefär 75 eller 80 procent, men då ska även hänsyn tas till undersökningens och variabelernas svårighetsgrad (Esaiasson, et.al, 2012, s.209). Då interkodarreliabiliteten låg över gränsen för ett godtagbart resultat är det en indikation på att reliabiliteten är hög i studien.

6.5.3. Resultatvaliditet (intern validitet)

Resultatvaliditet innebär som nämnts att det som påstås mätas, verkligen mäts. En god resultatvaliditet uppstår vid god begreppsvaliditet tillsammans med hög reliabilitet. God resultatvaliditet uppnås därför genom avsaknad av systematiska, osystematiska och slumpmässiga fel (Esaiasson, et.al, 2012, s.64).

För att uppnå en god resultatvaliditet har vi således arbetat kumulativt och baserat operationaliseringen på tidigare forskning. Reliabilitetstest har genomförts såväl innan som efter datainsamlingen, där testet efter insamlingen testade interkodarreliabiliteten blev 90 procent.

7. Resultat

7.1. Översikt

Totalt nio tidningar har undersökts, vilket har genererat 1 525 variabler; 54 texter och 1 471 bilder (tabell 7.1). 3,5 procent av innehållet är texter och 96,5 procent utgörs av bilder.

Tabell 7.1. Fördelning av innehåll i text och bild

	Antal (N)	Andel (%)
Text	54	3,5 %
Bild	1 471	96,5 %
Totalt	1 525	100 %

Kommentar: Tabellen ovan visar antal och andel texter och bilder i det analyserade innehållet, för våra tre undersökningsår. Totalt undersöktes 54 texter och 1 471 bilder, sammanlagt 1 525 variabler.

De nio tidningarna är hämtade från 2008, 2013 samt 2018, tre tidningar från vardera år. Fördelningen av innehållet mellan de tre åren är någorlunda jämn (tabell 7.2.). 2008 förekom 472 stycken kroppar i innehållet, 2013 påträffades 633 stycken och 2018 förekom 420 stycken kroppar.

Tabell 7.2. Fördelning av innehåll per år

	Antal (N)	Andel (%)
2008	472	31,0 %
2013	633	41,5 %
2018	420	27,5 %
Totalt	1 525	100 %

Kommentar: Tabellen visar fördelningen av det undersökta innehållet årsvis, antal och andel. Här räknas såväl text som bild in. Under 2008 undersöktes 472 bilder och texter, 2013 var antalet 633 och 2018 undersöktes 420 texter och bilder.

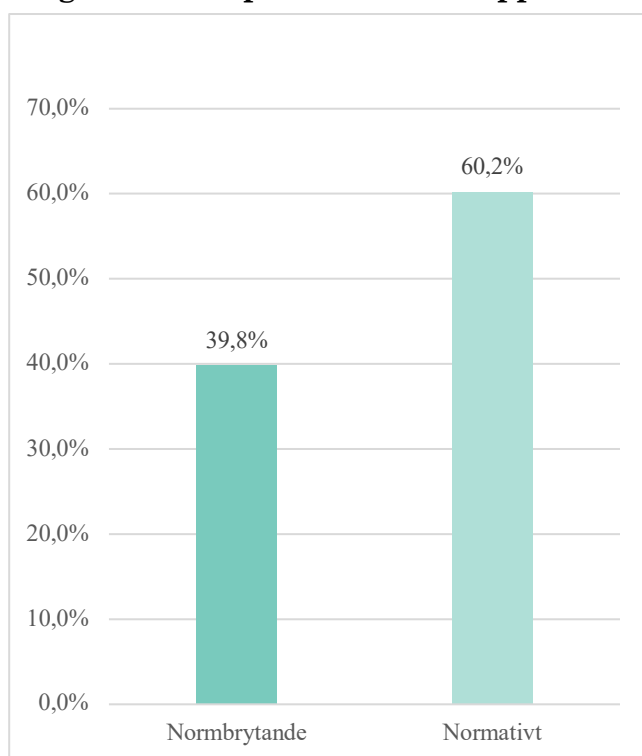
Variabelvärdena för de innehållsliga variablerna har tre variabelvärden; “normbrytande kropp”, “normativ kropp” och “framgår ej”. I resultatet har värdet “framgår ej” kodats bort då det inte är möjligt att koda de normer som inte framgår i text eller syns på bild.

7.2. Normbrytande kroppar

Hur mycket utrymme får normbrytande kroppar respektive normativa kroppar?

Den första frågeställningen syftar till att undersöka hur mycket *utrymme* normbrytande kroppar får i relation till normativa kroppar i VeckoRevyn. Året som undersökts för denna frågeställning är 2018. Alla bilder med ett synligt ansikte, eller text där någon form av kroppsfråga framgår, har kodats som *normbrytande* eller *normativ* (diagram 7.1.). I diagrammet framgår att 38,8 procent av de kroppar som syns i bild eller text är normbrytande vad gäller storlek, ålder, rasifiering *och/eller* funktionsvariation. Notera att en kropp som till exempel *både* är större och rasifierad fortfarande räknas som *en* normbrytande kropp. En majoritet, 60,2 procent, av alla kroppar i tidningen är normativa, vilket betyder att de är smala, vita, unga *och* utan funktionsvariation.

Diagram 7.1. Representerade kroppar 2018 (andel)

Kommentar: Diagrammet visar i procent fördelningen av normbrytande och normativa kroppar i det undersökta materialet från 2018. 39,8 procent av innehållet var normbrytande, och 60,2 procent var normativt innehåll. (N = 420)

7.3. Typer av normbrytande kroppar

I vilken utsträckning får olika typer av normbrytande kroppar utrymme i VeckoRevyn?

Andra frågeställningen syftar till att undersöka vilka *typer* av normbrytande kroppar som får ta del av utrymmet. De normbrytande kropparna innefattar som nämnt *större, äldre, rasifierade* och *funktionsvarierade*. Året som undersökts för denna frågeställning är 2018.

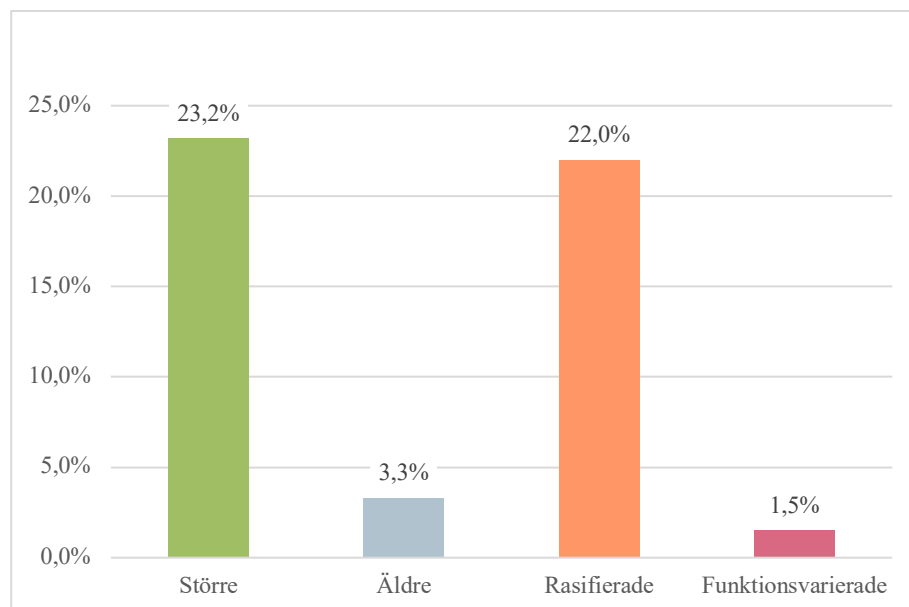
Resultatet visar att fördelningen mellan de fyra typerna av normbrytande kroppar ter sig relativt ojämnt (diagram 7.2.). 23,2 procent av alla kroppar i innehållet klassades som “större”, en kropp med ett BMI över 18,5 (>18,5). 76,8 procent av alla kroppar i tidningarna har följaktligen ett BMI under 18,5 (<18,5), vilket vårdguiden klassar som underviktigt.

3,3 procent av alla kroppar var äldre än 30 år, vilket är gränsen för när medier klassar personer som normativa. Detta betyder att 96,7 procent var under 30 år.

22 procent av alla kodade kroppar i tidningarna klassades som rasifierade, vilket innebär att de uppfattas ha annat påbrå än västerländskt. 78 procent av alla kroppar i tidningen var således vita, och passar in i den västerländska normen.

Endast 1,5 procent av alla kodade kroppar hade synlig funktionsvariation. Till dessa räknades bland annat en kvinna i rullstol och en kvinna med stomipåse.

Diagram 7.2. Typer av normbrytande kroppar 2018 (andel)

Kommentar: Diagram 7.2. visar fördelningen i procent av de olika typerna av normbrytande kroppar som förekom i materialet från 2018. 23,2 procent av kropparna var större, 3,3 procent äldre, 22,0 procent hade annat påbrå än västerländskt och 1,5 procent hade en synlig funktionsvariation. Dock kan en kropp klassas som fler än en typ av normbrytande kropp. (N = 420)

7.4. Normbrytande kroppar över tid

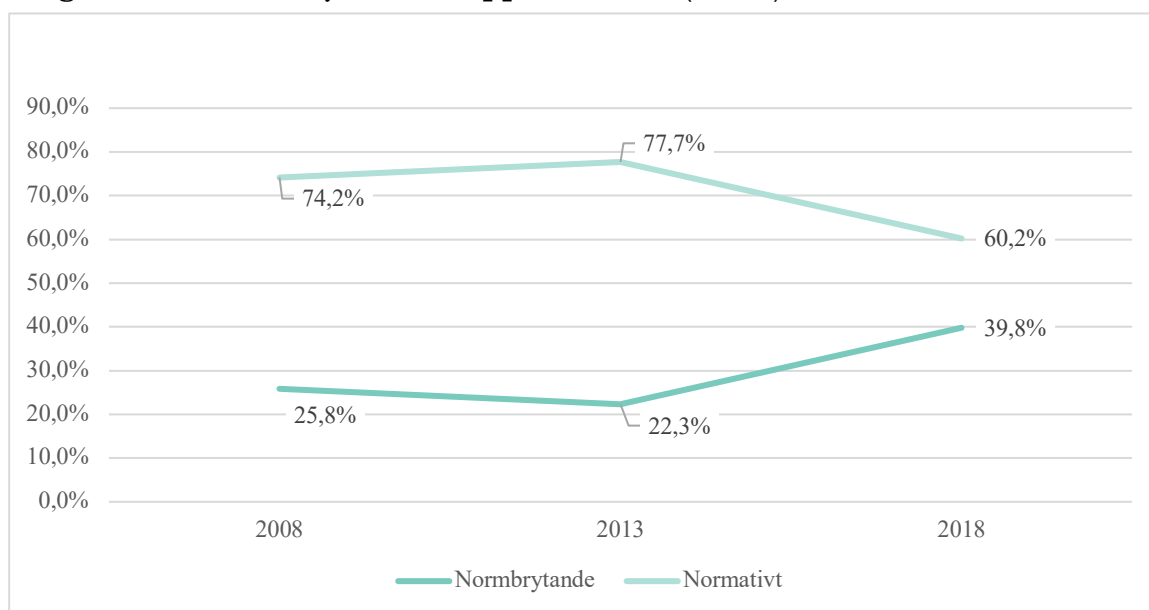
Har utrymmet för normbrytande kroppar förändrats med tiden?

Frågeställning tre syftar till att undersöka om utrymmet för normbrytande kroppar *förändrats* med tiden. Åren som undersökts för denna frågeställning är 2008, 2013 och 2018.

2013 var året då “Size Hero”-kampanjen sjösattes, och det går att se att VeckoRevyn skrivit om kampanjen i alla de undersökta tidningarna från samma år. Vad resultatet beträffar minskade dock andelen normbrytande kroppar under 2013, från 25,8 procent 2008 ner till 22,3 procent 2013. Andelen normbrytande kroppar ökade därefter markant med 17,5 procentenheter till 2018, där de gavs utrymme i 39,8 procent av innehållet (diagram 7.3.).

Notera att en kropp som till exempel *både* är större *och* rasifierad räknas som *en* normbrytande kropp. Till den “normativa kroppen” hör som nämnts personer som är smala, vita, unga *och* utan funktionsvariation.

Diagram 7.3. Normbrytande kroppar över tid (andel)

Kommentar: Linjediagrammet ovan ger svar på hur fördelningen av normbrytande och normativa kroppar förändrats mellan 2008, 2013 och 2018. De normbrytande kropparna i innehållet har representerats med 25,8 procent 2008, 22,3 procent 2013 till 39,8 procent 2018. För de normativa kropparna har innehållsandelens gått från 74,2 procent 2008 till 77,7 procent 2013 och 60,2 procent 2018. (N = 1 525)

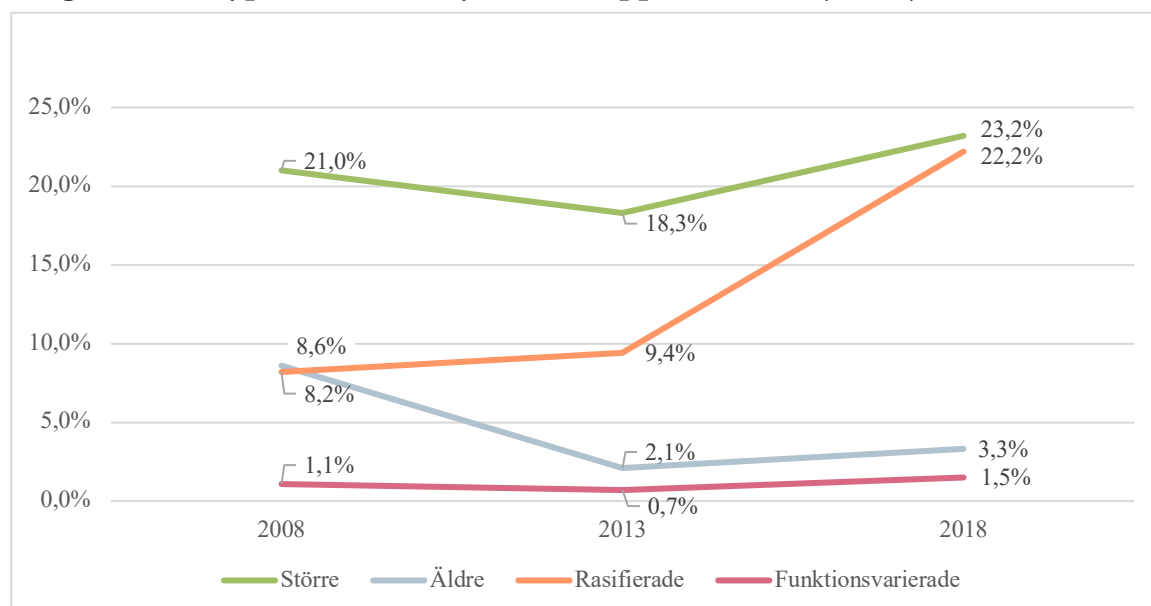
7.5. Typer av normbrytande kroppar över tid

Har utrymmet för de olika typerna av normbrytande kroppar förändrats med tiden?

Den fjärde frågeställningen syftar till att undersöka om typen av normbrytande kroppar förändrats med tiden. Åren som undersökts för denna frågeställning är 2008, 2013 och 2018.

I diagram 7.4. framkommer att en “större kropp” är den typ av normbrytande kropp som fått mest utrymme under alla de undersökta åren. 2008 var 21 procent av alla kroppar i tidningen “större”, och uppfattades ha ett BMI över 18,5 (>18,5). Detta betyder att 79 procent av alla kroppar 2008 uppfattades ha ett BMI under 18,5 (<18,5).

Diagram 7.4. Typer av normbrytande kroppar över tid (andel)

Kommentar: Diagram 7.4. ger svar på vilka typer av normbrytande kroppar som getts utrymme i VeckoRevyn under de tre undersökta åren. De kroppar som klassats som normativa är större, äldre, rasifierade och funktionsvarierade. Dessa siffror är inte räknade per kropp, utan per normbrytande faktor. Dock kan en kropp klassas som fler än en typ av normbrytande kropp. (N = 1 525)

2013, året då “Size Hero” trädde i kraft, skrevs det i kampanjbeskrivningen att tidningen “använder [sig] av modeller i varierande storlekar”. Resultatet visar däremot på en helt annan riktning. 2013 var det år då de större kropparna fick minst utrymme. Endast 18,3 procent av alla kroppar under detta år kunde klassas som normbrytande, vilket innebär en minskning med 2,7 procentenheter från 2008. 2018 skedde däremot en ökning av de större kropparnas utrymme; från 18,3 procent 2013 till 23,2 procent 2018, en ökning med 4,9 procentenheter.

2008 var året då flest äldre kvinnor fick utrymme i tidningen. 8,3 procent klassades som över 30 år. Siffran sjönk sedan 2013 och 2018, till 2,1 procent respektive 3,3 procent. En minskning med 6,5 procentenheter mellan 2008 och 2013, för att sedan öka med 1,2

procentenheter mellan 2013 och 2018. Det minskade utrymmet för äldre kvinnor inträffade trots att målgruppen för tidningen förblev densamma, kvinnor mellan 18 till 25 år.

Den typ av normbrytande kropp vars utrymme ökat mest över tid är den rasifierade kroppen. Från att endast 8,2 procent ansågs ha annat påbrå än västerländskt 2008, till 9,4 procent 2013. Detta för att sedan öka ytterligare till 22,2 procent 2018, en ökning med 14 procentenheter från 2008.

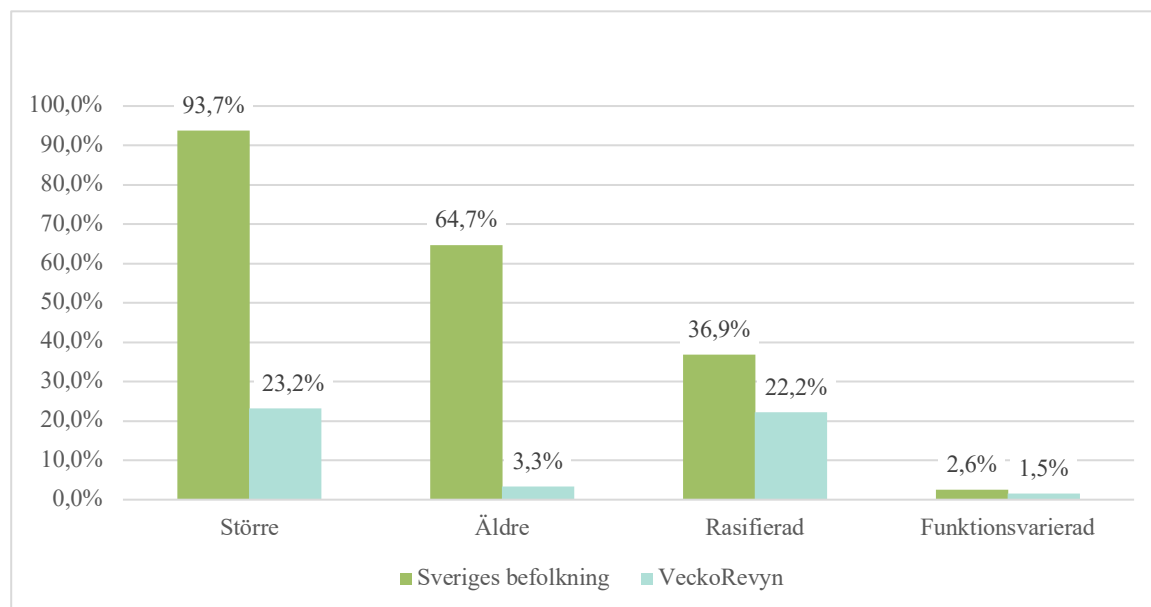
Den funktionsvarierade kroppen är den typ av normbrytande kropp som fått minst utrymme under alla tre undersökningsår. 2008 hade 1,1 procent av alla kroppar i tidningen en funktionsvariation, för att sedan sjunka med 0,4 procentenheter till 0,7 procent 2013. 2018 steg siffran med 0,8 procentenheter till 1,5 procent.

8. Analys

8.1. Den verkliga bilden

Som resultatet visar är fördelningen mellan olika typer av kroppar tämligen ojämn i VeckoRevyn. Från drygt 1 procent kvinnor med funktionsvariation till drygt 23 procent med större kropp. Hur ter sig dessa siffror i jämförelse med statistik på Sveriges befolkning? Teorin om representation grundar sig i att samhällets alla grupper ska representeras i medier, oavsett om de klassas som normbrytande eller normativa (Gripsrud, 2002, s. 25). Hur väl representerar VeckoRevyn Sveriges kvinnor?

Diagram 8.1. Normbrytande kroppar i Sveriges kvinnliga befolkning vs. VeckoRevyn 2018

Kommentar: Diagrammet visar i procent fördelningen mellan olika typer av normbrytande kroppar i Sveriges kvinnliga befolkning hämtat från SCB:s statistikdatabas (2018) jämfört med VeckoRevyn för att tydliggöra skillnaden i representation. De blå staplarna visar ungefärlig andel för kvinnor i åldern 15–30 år i Sverige, förutom kategorin ålder som visar andelen kvinnor över 30 år i Sverige. (N = 1 525)

Statistiska Centralbyråns [SCB] (2018^{1 2 3}, 2019) siffror visar att ungefär 93,7 procent av alla kvinnor i åldern 16 till 34 år har ett BMI över 18,5. Enligt vår undersökning visade 23,3 procent av innehållet en kvinna med BMI över 18,5. En stark snedfördelning med över 70 procentenheter om Sveriges kvinnliga befolkning sätts i relation till VeckoRevyns innehåll.

I diagram 8.1. framkommer det att 2018 är 64,7 procent av Sveriges befolkning är äldre än 30 år jämfört med VeckoRevyns andel på 3,3 procent under 2018. Detta kan givetvis förklaras med att VeckoRevyn är en tidning för unga kvinnor, men trenden från 2008 visar att allt färre kvinnor över 30 år exponeras i tidningen (se diagram 7.4.). Det är anmärkningsvärt då

VeckoRevyns målgrupp förblivit densamma samtidigt som representationen av den äldre kvinnan minskar.

Att ta fram statistik som exakt stämmer överens med de kriterier som undersökts för rasifierade kroppar föreföll problematiskt. Den statistik som SCB kunde tillhandahålla var gällande om personer är utrikesfödda eller om minst en förälder var utrikesfödd. I SCB:s statistik kan däremot västerländska länder inte räknas bort. Möjligheten att avgöra huruvida personen i fråga kommer från till exempel Finland eller Irak saknas därför. Vi vill därför tro att andelen är något lägre än vad SCB kan bidra med, då vi inte räknar med personer med västerländskt påbrå. Trots att statistiken inte exakt stämmer överens och några procentenheter beräknas falla bort i SCB:s resultat, är representationen i VeckoRevyn något missvisande. SCB:s statistik över utländskt påbrå 2018 är 14,7 procentenheter högre jämfört med VeckoRevyn samma år, där SCB:s siffror visar att 36,9 procent av alla kvinnor i åldern 15 till 30 är utlandsfödda eller med minst en utlandsfödd förälder. I VeckoRevyn har endast 22,2 procent av samma målgrupp annat påbrå än västerländskt.

Den kategori som visar minst skillnad mellan Sveriges befolkning och VeckoRevyn var “den funktionsvarierade kroppen”. Likt tidigare statistik från SCB finns det dock problematik även här. Statistiken från SCB för 2018 redogör för andelen kvinnor i åldern 15 till 30 år med olika grader av nedsatt rörelse- eller aktivitetsförmåga. Undersökningen i VeckoRevyn utgick istället från synlig fysisk funktionsvariation, alltså att funktionsvariationen skulle vara fysiskt synlig eller visa synliga hjälpmedel. SCB hade ingen möjlighet att tillhandahålla exakt denna information. Vi har dock ändå valt att jämföra siffrorna för att ge någon form av uppfattning av funktionsvariation i Sverige och i VeckoRevyns innehåll, och ser att representationen är någorlunda god. Nedsatt rörelse- eller aktivitetsförmåga för kvinnor i åldern 15 till 30 var 2,6 procent i Sverige, och VeckoRevyn hade ett innehåll av synlig funktionsvariation på 1,5 procent.

Även om Statistiska Centralbyråns statistik inte helt överensstämmer med de fyra kategorier vi undersökt, har vi förhoppningar om att siffrorna ska kunna ge en ungefärlig beskrivning av läget och fördelningen. Det är därför viktigt att ha i åtanke att siffrorna vi jämför med från SCB inte är helt representativa för VeckoRevyns målgrupp. Men vi har förhoppningar om att våra resultat kan användas som måttstock för framtida undersökningar.

8.2. Representation eller ej?

Som beskrivits ovan stämmer VeckoRevyns representation inte överens med Sveriges kvinnliga befolkning. Den största skillnaden syns i “den större kroppen” där differensen är 70,5 procentenheter 2018. I VeckoRevyn uppskattas 23,2 procent av alla kvinnor i åldern 15 till 30 ha ett BMI över 18,5 ($>18,5$). I Sverige har däremot 93,7 procent ett BMI över 18,5

(>18,5). Enligt Gripsrud (2002) blev begreppet representation viktigt inom medieforskningen just för att medieinnehållet inte alltid speglar alla grupper i samhället. Minoritetsgrupper i samhället kan i medier bli underrepresenterade, endast för att de inte klassas som normativa.

På grund av detta kan representationen i medier bli missvisande. Med Gripsruds teori kring representation i åtanke är VeckoRevyns siffror i relation till Sverige befolkning inte helt främmande. Att normbrytande kroppar underrepresenteras i medier är ett sedan tidigare känt fenomen, men att skylla underrepresentationen på detta fenomen är dock inte ett acceptabelt tankesätt. VeckoRevyn bör följa samhällsdebatten och arbeta mer med tidningens representation.

Ser vi till VeckoRevyns redaktion är 100 procent till synes vita, smalare och normativa kvinnor. Denna trend har varit densamma oberoende av vilket år som undersökts; 2008, 2013 eller 2018. Lewin (1947) menar att gatekeepers påverkar vem som representeras i medier och att personerna som visas upp i medier väljs ut efter gatekeepers egna värderingar och normer. Lewins teori kring gatekeepers kan vara en förklaring till varför innehållet i VeckoRevyn inte stämmer överens med representationen i samhället. Redaktionen kan ses som gatekeepers, är redaktionen normativ ökar risken för att även innehållet ter sig normativt.

8.3. Idealkvinnan

60,2 procent av alla kroppar i VeckoRevyn 2018 var helt normativa, alltså smala, vita, unga och utan synliga fysiska funktionsvariationer (diagram 7.1.). 76,8 procent av alla kroppar samma år hade ett BMI under 18,5 (<18,5). Deliovsky (2008) menar att människor i den västerländska kulturen är besatta av utseendet, framförallt gällande kvinnor. Idealet är homogeniserat och enligt rådande ideal bör kvinnan vara ljushyad, smal, vacker, storbystad och vältränad. Enligt Björk (1999) är idealen något vi föds in i och modemagasinen bidrar till att stärka dessa ideal. Kvinnan måste sedan sträva efter att uppnå idealen för att passa in.

Deliovskys (2008) och Björks (1999) idéer om den normativa feminiteten kan förklara den stora andelen av normativa kroppar i VeckoRevyn. Medvetet eller ej utgår VeckoRevyns redaktion från rådande skönhetsideal och normer kring hur kvinnokroppen bör se ut för att klassas som vacker. Den kvinnliga läsaren påverkas i sin tur genom att sträva efter mediernas ideal om en ung, vit och smal kropp.

Mycket av innehållet i VeckoRevyn är som nämnts normativt och ger en missvisande bild av samhället. 2018 ger VeckoRevyn en bild av att 76,8 procent av alla kvinnor i åldern 15 till 30 har ett BMI under 18,5 (<18,5), en siffra som inte stämmer överens med Sveriges befolkning (diagram 7.2.). Deliovsky (2008) påstår att idealet som reproduceras i medier i flera fall är ouppnåeligt. Idealerna är en stor bidragande faktor till en känsla av otillräcklighet hos flertalet

kvinnor. Många upplever en rädsla för att åldras eller för att gå upp i vikt. Tar vi anspråk i Deliovs tanks tankar är risken stor att kvinnor som läser VeckoRevyn upplever en känsla av otillräcklighet, då idealen i tidningen i de flesta fall är ouppnåeliga. Läsaren kan få en negativ syn på sig själv och börja sträva efter att se ut som kvinnan i tidningen.

8.4. Betydelsen av påbrå

22,2 procent av alla kroppar i VeckoRevyn 2018 har annat påbrå än västerländskt (diagram 7.2.), vilket innebär att nästan fyra av fem kroppar (78,8 procent) kunde klassas som personer med västerländskt påbrå. Ang och de los Reyes (2012) menar att den vita kvinnan, likt den vita mannen, står högst upp i hierarkin bland kvinnor. Hon menar vidare att vita feminister ofta identifierar sig med mörkhyade kvinnor, och att feministerna genom detta kan ignorera egna vita privilegier.

Angs tankar om den postkoloniala feminismen kan förklara varför den vita kvinnan dominerar sidorna i VeckoRevyn. De senaste åren har tidningen dock arbetat med representationen av olika påbrås och 2018 är den rasifierade kroppen den normbrytande kropp som ökat mest i utrymme sedan 2008. Det är också en av de normer som har en bättre representation i relation till samhället. VeckoRevyn har dock en bit kvar i arbetet mot en tidning som representerar alla påbrås och normer.

För att förstå den postkoloniala feminismen bättre undersöktes huruvida representationen av "den större kroppen" skiljde sig beroende på personens påbrå. Resultatet visar att lika stor andel kvinnor med västerländskt påbrå som annat påbrå än västerländskt hade en större kropp. 20 procent av alla västerländska kvinnor hade en större kropp och samma siffra gäller även för kvinnorna med annat påbrå än västerländskt. Ogana och Ojong (2013) påstår att den mörka kvinnans skönhetsideal skiljer sig från den västerländska kvinnans. För den mörka kvinnan är en större kropp normativ, medan den västerländska kvinnan åtrår en smal kropp. Dessa olika normer appliceras även på porträtteringen av de olika kvinnorna. Vårt resultat går emot den tidigare forskningen om att den mörka kvinnan skulle porträtteras som större. VeckoRevyn har därför visat på god medvetenhet kring porträtteringen av kroppsstorlek i relation till påbrå.

8.5. Size Hero eller Size Zero?

I metoden uttrycktes att vi syftade till att undersöka text och bild tillsammans, inte var för sig. Detta då vi endast hittade 54 texter som behandlade kroppsfrågor.

En iakttagelse som gjordes när resultatet analyserades var hur det normbrytande innehållet fördelas mellan bild och text. Vi kan inte dra några generaliserbara resultat av denna

information, men det var för intresseväckande för att inte nämnas i analysen. Som tabell 8.1. visar behandlar över 90 procent av textinnehållet normbrytande kroppar, jämfört med 25,8 procent i bildinnehållet. Vi vill däremot framhäva att då endast 54 texter om kroppar kodades jämfört med 1 471 bilder blir andelarna något missvisande.

VeckoRevyn (2013) skriver i kampanjen “Size Hero” att de bland annat ska använda sig av modeller i olika storlekar samt genom reportage uppmärksamma temat skönhetsideal. De vill alltså genom både text och bild bryta rådande normer. Text genom reportage och bild genom olika modeller. Analyserar vi undersökningens resultat i relation till kampanjen “Size Hero” nås två huvudsakliga slutsatser.

För det första har VeckoRevyn lyckats bra med att genom reportage (texter) uppmärksamma temat skönhetsideal. 92,6 procent av alla texter där kroppar förekommer behandlar normbrytande kroppar. De normbrytande texterna handlar ofta om att vara trygg i sin egen kropp. Endast 7,4 procent av texterna handlar om normativa kroppar, till exempel hur du tränar för att få en slank mage.

För det andra behöver VeckoRevyn arbeta mer med bildval. 74,2 procent av alla kroppar i bild är normativa, vilket betyder att de är vita, unga, smala och utan synlig fysisk funktionsvariation. Endast 25,8 procent av alla bilder räknas som normbrytande och uppfyller kravet att ha minst en normbrytande variabel.

Tabell 8.1. Fördelning av innehåll mellan text och bild

	Normbrytande (%)	Normativ (%)
Text	92,6 %	7,4 %
Bild	25,8 %	74,2 %

Kommentar: Tabellen visar fördelningen av normbrytande och normativt innehåll i text och bild under 2008, 2013 och 2018 tillsammans.

Det finns en tydlig splittring i VeckoRevyn. I texterna syns en riktning där kvinnan ska lära sig att trivas i sin egen kropp. I bilderna syns däremot en annan riktning med ett annat budskap, där den unga, vita och smala kvinnan är åtråvärd. Resultatet överensstämmer med Ekmans (1998) resultat i undersökningen *Var så god - makt, kön och media*, där hon såg stora paradoxer i VeckoRevyns innehåll. Ekman skriver att synen på kvinnan ofta har dubbla och vitt skilda budskap där kvinnan ena veckan är vackrast naturlig medan hon andra veckan ska lära sig att “vampa” till sig.

Sammanställer vi vår studies resultat med Ekmans (1998) resultat kan vi se att VeckoRevyns paradoxala innehåll inte har förändrats sedan 1998 då Ekman genomförde sin studie. Innehållet är detsamma 1998 som 2018, motsägelsefullt och utan en tydlig riktning.

8.6. En tid i förändring - gyllene tider!

Ett positivt resultat i denna undersökning är hur det normbrytande innehållet ökat på sikt, från 2008 till 2018. Att innehållet däremot minskat under 2013, året för “Size Hero” finner vi ingen förklaring till. Om det är kampanjen, eller den tid vi lever i, som varit en bidragande faktor går inte att svara på. 2013 publicerade Jämställ.nu en beskrivning av *normkritik*, som ett sätt att uppmärksamma och ifrågasätta de normer som influerar vårt synsätt kring vad som tolkas som “normalt” och önskvärt.

Vi kan tro att kritiken mot normsystemet vi lever i därför har ökat under senare år och att synsättet är i förändring, vilket bidrar till att VeckoRevyn arbetar mer med normer. Det hade varit intressant att se om det normbrytande innehållet hade fortsatt öka om VeckoRevyn inte lagt ner papperstidningen och hur det sett ut om ytterligare fem år, 2023.

8.7. Sammanfattning

I början av analysen diskuterade vi om VeckoRevyns representation stämde överens med Sveriges kvinnliga befolkning. Resultatet visade att VeckoRevyn har långt kvar i strävan efter god representation. De typer av normbrytande kroppar som skiljde sig mest mellan VeckoRevyns och Sveriges kvinnliga befolkning var den större samt äldre kroppen, där differensen låg på 70,5 respektive 61,4 procentenheter. Den normbrytande kropp som stämde bäst var den funktionsvarierade kroppen med en differens på endast 1,1 procentenheter.

Den unga och smala normen som genomsyrade VeckoRevyns innehåll kan kopplas till den normativa femininiteten, där kvinnan måste sträva efter att nå ouppnåeliga ideal som reproduceras i medier. Majoriteten av kvinnor med västerländskt påbrå kan knytas till den postkoloniala feminismen där den ljushyade kvinnan är överlägsen den mörkhyade. Vad vi däremot ser är en tydlig förbättring över tid gällande representationen i tidningen, framförallt när det handlar om de större och rasifierade kropparna.

9. Diskussion

I inledningen ställde vi oss frågan om läsarna och tidigare kvalitativ forskning har rätt när de kritiserar ett felaktigt konstruerade kroppsideal i tidningen, eller om VeckoRevyn faktiskt ger utrymme åt normbrytande kroppar. Vi kunde se ett stort glapp mellan VeckoRevyns egna uttalanden och läsarnas åsikter kring innehållet. VeckoRevyn säger sig vara en tidning som uttalat arbetar för att “krossa de snäva ramar som länge dikterat” och att de “strävar efter att genom representation få alla unga kvinnor att känna sig sedda och hörda” (VeckoRevyn, 2019). Dessa uttalanden i samband med kampanjen “Size Hero”, där de skriver att de “använder [sig] av modeller i varierande storlekar” samt “genom reportage uppmärksammar temat skönhetsideal”, får oss som läsare att tro att VeckoRevyns innehåll skulle ge en representativ bild av samhället (VeckoRevyn, 2013). Läser vi däremot tidigare forskning om VeckoRevyn får vi uppfattningen att läsarna ställer sig kritiskt till tidningen och deras sätt att porträttera kvinnan (Klosterberg, 2001).

I resultatet kan vi se att VeckoRevyns arbete med att inkludera fler och ha en mer representativ bild av samhället har förbättrats från 2008 till 2018, men att det fortfarande finns en del att arbeta på. Att de normativa kropparna (vita, smala, unga och utan synlig fysiska funktionsvariationer) fortfarande får stå för 60 procent (diagram 7.1.) av innehållet är inte representativt. Vad vi däremot kunde se var att representationen bland kvinnor med olika påbrå blivit betydligt bättre under de senaste åren, för att idag nästan stämma överens med Sveriges befolkning.

VeckoRevyns innehåll kan dock flera gånger verka motsägelsefullt. På en sida från oktober 2013 skriver de om att magasinet “jobbar aktivt mot sjuka skönhetsideal” och att de vill visa “skönhet i alla former”. På samma sida kan vi räkna till 15 kvinnor, alla vita och unga. Vad säger det om magasinets trovärdighet? I en annan tidning läser vi ett långt reportage och flera sidor om rasism med tillhörande bilder, men samtidigt är det den tidning där flest kroppar med västerländskt påbrå återfinns.

Möjligen är många bilder som används i VeckoRevyn hämtade från bildbanker med syftet att passa in i ett visst sammanhang eller ett tema. Risken finns då att personer på bilderna är modeller och situationerna fiktiva. Det går att urskilja en trend i att “lånebilder” från bildbanker oftare speglade unga, vita, smala kvinnor. Att bilden passar eventuella teman blir viktigare än att modellerna i bilden är representativa för samhället. Följaktligen minskar potentiellt VeckoRevyns möjlighet till att göra representativa bildurval. När innehållet istället var fotat av VeckoRevyn, såsom reportage, visades en mer samhällsverklig bild upp. Reportagebilderna visade oftare kvinnor med normbrytande kroppar, mer varierade påbrån och en mer variation av ålder och funktionsvariationer. Vi undrar här om VeckoRevyn är

medvetna om att denna skillnad finns. Ser vi på detta i relation till Ekmans (1998) undersökning om VeckoRevyn kan den motsägelsefulla och paradoxala biten inte ha förändrats i särskilt stor utsträckning.

Så vem har rätt, VeckoRevyn eller dess läsare och tidigare forskning? Frågan är komplex och har inget entydigt svar. VeckoRevyn har rätt i att de verkar föra ett arbete för en mer representativ spegling, men att såväl vår som tidigare forskning visat att detta arbete verkar gå långsamt. Vi ser det som positivt att läsarna reagerar, vilket påverkar och påskyndar processen, då VeckoRevyn är beroende av sina läsare. Inga läsare, ingen tidning.

I avsnitt, 6.1.2. Att omvandla människor till analysenheter, betonade vi vikten av att helt åsidosätta egna åsikter i utförandet av studien. Anledningen ligger i problematiken att kategorisera kroppar. Såhär i slutet av studien vill vi diskutera hur det gick, var det svårt att åsidosätta egna åsikter och värderingar? Svaret är ja, det var svårt, men genom att aktivt sträva efter oberoende analyser har vi kunnat åsidosätta egna värderingar. Kodboken varit en bra vägledning för oss i situationer där avgöranden har varit svåra. Att kodschemat och kodboken vilat på en kumulativ grund gjorde att vi även kunde luta oss mot tidigare forskning och på det sättet minska risken för egna bedömningar.

9.1. Hur kan studien appliceras?

En sista fråga vi ställer oss är om resultatet är generaliserbart. Esaiasson m.fl. (2017) menar att generaliserbarheten styrks två frågor besvarats; vad är studien ett fall av, samt varför har fallen (analysenheterna) valts ut (s. 155)? Denna studie är ett fall av VeckoRevyns representation av kroppsnormer, där syftet grundar sig kontrasterna mellan VeckoRevyns egna ord om tidningen och läsarnas åsikter om tidningens innehåll.

Esaiasson m.fl. (2017) påstår vidare att en tredje fråga kan ställas till studien; är de valda fallen tillräckliga för att säga något allmänt kring fenomenet (s. 155)? I vår undersökning har ett strategiskt urval använts, vilket kan påverka resultatets generaliserbarhet negativt. Ett totalurval eller slumpmässigt urval är de bästa urvalsmetoderna för att säkerställa generaliserbarheten, men då innehållet i tidningen skiljer sig beroende på vilken månad som undersökts, har vi varit måna om att samma månader undersökts varje undersökningsår. Därför valde vi ett strategiskt urval vid valet av vilka tidningar som skulle undersökas.

Generaliserbarheten i studien är dock begränsad till att gälla endast VeckoRevyn. Vi kan genom resultatet inte dra några generaliseringar för till exempel tjejtidningar eller medieinnehåll i stort. I andra tidningar kan representationen av kvinnokroppen se annorlunda ut. Tidigare forskningsresultat kring representation i medier liknade dock det resultat kring representation i VeckoRevyn vi nådde fram till. Vi kan därför dra paralleller mellan tidigare forskning och den studie vi utfört, men vi kan inte applicera våra resultat på andra medier.

Resultatet för studien är endast generaliserbart inom undersökningens valda tidsram, 2008, 2013 och 2018. En anledning till detta är att normer ständigt byts ut och det som ses som normativt idag kan om ett år klassas som normbrytande. De normer som diskuterats denna studie är de normer som figurerat de senaste 10 till 20 åren. Om normerna i VeckoRevyn 50-talet istället analyserats, kan resultatet förmodligen ha sett helt annorlunda ut. Samma principer gäller för de år som inte undersökts mellan 2008 och 2018. Det går alltså inte att dra några generella slutsatser om till exempel representationen 2014, då detta inte specifikt undersökts.

9.2. Kritik och förslag på fortsatt forskning

Vi ställer oss kritiska till valet att addera variabel v6 Normbrytande kropp? Ja/Nej, då tillägg av variabel kan öka risken för slumpmässiga fel. Variabeln tillkom efter en testkodning och tanken var att tillägget skulle förenkla framtagningen av normbrytande kroppar i frågeställning 1 och 3. Vi inser i efterhand att reliabiliteten hade ökat om vi istället omkodat svaren på v5a-v5d för att svara på hur många kroppar som var normbrytande respektive normativa. Svaret på variabel 6 baserades på de fyra tidigare variablerna om normbrytande kroppar, vilket gör att kodaren återigen behöver avgöra om innehållet är normbrytande eller ej. Vid upprepade avgöranden om innehållet, ökar risken för slumpmässiga fel (Esaiasson, et.al, 2017, s.65).

Vi har genomgående i uppsatsen försökt diskutera problematiken med att dela in kroppar i olika kategorier. Det är ett svårt område att undersöka och nu i efterhand förstår vi hur kategoriseringarna kan bidra till normer och få motsatt effekt i förhållande till syftet. Vi förstår nu även vikten av att problematisera och att vara extremt tydliga med definitionerna som använts i uppsatsen. Vi har förhoppningar om att de tydligt utformade definitionerna och det kumulativa arbetssättet vid operationaliseringen ska bidra till en god måttstock för fortsatt forskning på området. Som forskare gäller det att våga ge sig in på obekväma forskningsområden för att synliggöra dolda strukturer, för att i sin tur nå förändring. Förändring som kan innebära ett mer inkluderande och representativt medieinnehåll.

Då VeckoRevyns pappersutgåva är nedlagd sedan årsskiftet 2018/2019 går det självklart inte att undersöka kommande års representation i tidningen. Dock vill vi uppmuntra fler forskare inom kommunikationsvetenskapen att undersöka frekvensen av olika normer och kroppar kvantitativt i andra medier och bland influencers. I framtiden ska det vara lika självklart att publicera en bild på en kvinna i rullstol som en kvinna med en smal midja. För att uppnå detta mål måste det forskas mer kring vilka som faktiskt representeras.

En hypotes som hade varit intressant att undersöka är om innehållet har gått från utseendefixerad normbekräftelse, till ett självförtroendestärkande innehåll och mer frågor om kroppspositivism under 2000-talet. En annan intressant vinkel är att undersöka webbinnehållet på VeckoRevyn för att se om webbinnehållet ger samma resultat som det tryckta innehållet.

Alternativt att undersöka innehållet i relation till samhällsdebatten. Som ung idag kan en tro att dagens debatt och samhällsklimat är nytt, men möjligheten finns att den endast tagit en ny riktning eller hörs mer. Vi känner igen oss i Edström och Jacobssons (1994) diskussion om att mediebruset snarare förstärker normer än ifrågasätter dem (s. 43) men att VeckoRevyns medvetenhet åtminstone verkar vara i förändring.

Litteraturförteckning

- 1177 Vårdguiden. (den 26 juni 2013). *Funktionsnedsättning*. Hämtat från <https://www.1177.se/Vastra-Gotaland/barn--gravid/vard-och-stod-for-barn/funktionsnedsattning-hos-barn/funktionsnedsattning/> den 11 maj 2019
- 1177 Vårdguiden. (den 19 april 2018). *Så bedömer du din vikt*. Hämtat från <https://www.1177.se/Vastra-Gotaland/liv--halsa/sunda-vanor/sa-bedomer-du-din-vikt/> den 5 maj 2019
- Albinsson, E., & Lööv, O. (2017). *"Vem får synas i svensk reklam" - Vad hände sen?* Jönköping: Jönköpings Universitet.
- Ambjörnsson, F. (2004). *I en klass för sig: genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*. Stockholm: Ordfront Förlag.
- Ang, I., & de los Reyes, P. (2012). *Postkolonial feminism 2*. Stockholm: Tankekraft.
- Björk, N. (1999). *Sireners sång: tankar kring modernitet och kön*. Falun: Wahlström & Widstrand.
- Chrisler, J. (2011). Leaks, Lumps, and Lines: Stigma and Women's Bodies. *Psychology of Women Quarterly*, 35(2), 202-214.
- Cooper, C. (2012). *Fat Activism: A Queer Autoethnography*. University of Limerick.
- Deliovsky, K. (2008). Normative white femininity: race, gender and the politics of beauty. *Atlantis - A Woman's Studies Journal*, 33:1, 48-58.
- Dittmar, H., & Drury, J. (2000). Self-image - is it in the bag? A qualitative comparison between 'ordinary' and 'excessive' consumers. *Journal of Economic Psychology*, 21(2), 109-142.
- Dyer, R. (1997). *White*. London: Routledge.
- Edström, M. (2006). *TV-rummets eliter, Föreställningar om kön och makt i fakta och fiktion*. Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs Universitet.
- Edström, M. (den 8 jan 2018). Visibility patterns of gendered ageism in the media buzz: a study of the representation of gender and age over three decades. *Feminist Media Studies*, 18:1, 77-93.
- Edström, M., & Jacobsson, M. (1994). *Massmedias enfaldiga typer: kvinnor och män i mediebruset*. Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation Göteborgs Universitet.
- Ekman, K. (1998). *Var så god - makt, kön och media*. Stockholm: Rabén Prisma.
- Ekström, M., & Larsson, L. (2000). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.
- Eliasson, A. (2013). *Kvantitativ metod från början* (3 uppl.). Lund: Studentlitteratur.

- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., & Wagnerud, L. (2017). *Metodpraktikan - Konsten att studera samhälle, individ och marknad* (Fjärde uppl.). Stockholm: Nordstedts Juridik AB.
- Gauntlet, D. (2008). *Media, gender and identity - an introduction*. London: Routledge.
- Ghersetti, M. (2007). *Bilden av funktionshinder. En studie av nyheter i Sveriges television*. Göteborgs Universitet.
- Gripsrud, J. (2002). *Understanding Media Culture*. London: Hodder & Stoughton.
- Hall, S. (2013). *Representation*. London: SAGE Publications.
- Hirdman, A. (2004). *Tilltalande bilder - Genus, sexualitet och publiksyn i Veckorevyn och Fib aktuellt*. Stockholm: Atlas Förlag.
- Hogue, J., & Mills, J. (2019). The effects of active social media engagement with peers on body image in young women. *Body Image*, 28, ss. 1-5.
- Hydén, H. (2002). *Normvetenskap*. Lunds Universitet.
- Institutet för Språk och Folkminnen. (den 13 okt 2016). *Kroppssaktivism*. Hämtat från <http://www.sprakochfolkminnen.se/sprak/nyord/nyord/aktuellt-nyord-2016/2016-10-13-kroppssaktivism.html> den 28 jan 2019
- Jämställ.nu. (2013). *Normkritik*. Hämtat från <http://www.jamstall.nu/fakta/normkritik/> den 7 maj 2019
- Johansson, B. (1998). *Nyheter mitt ibland oss = kommunala nyheter, personlig erfarenhet och lokal opinionsbildning*. Göteborg: Göteborgs Universitet. Institutionen för Journalistik och Masskommunikation. .
- Johansson, T. (2006). *Makeovermani: om Dr Phil, plastikkirurgi och illusionen om det perfekta jaget*. Stockholm: Natur och Kultur.
- Klosterberg, C. (2001). Populärkulturella drömmar och förlorade möjligheter. Unga tjebers läsning av Veckorevyn. i M. Trondman, & N. Bunar, *Varken ung eller vuxen* (ss. 239-266). Stockholm: Atlas förlag.
- Knowles, E., & Peng, K. (2005). White Selves: Conceptualizing and Measuring a Dominant-Group Identity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 89(2), 223-241.
- Kumashiro, K. (2000). Toward a theory of anti-oppressive education. *Review of Education Research*, 70:1, 25-53.
- LeBesco, K., & Braziel, J. E. (2001). *Bodies out of bounds: fatness and transgression*. Berkeley: University of California Press.
- Lewin, K. (1947). Frontiers in Group Dynamics. *Human Relations*, 2.
- Lindqvist, R. (2016). Funktionshinder. i C. Edling, & F. Liljeros, *Ett delat samhälle - makt, intersektionalitet och social skiktning* (ss. 149-176). Stockholm: Liber AB.

- Lundin, J. (den 3 feb 2016). *Veckorevyn halverar utgivningen*. Hämtat från Resumé:
<https://www.resume.se/nyheter/artiklar/2016/02/03/veckorevyn-halverar-utgivningen/> den 2 maj 2019
- McCombs, M., & Shaw, D. (2015). Agenda-Setting Theory. i E. Griffin, A. Ledbetter, & G. Sparks, *A First Look at Communication Theory* (ss. 375-390). New York, NY: McGraw-Hill Education.
- Mills, J., & Hogue, J. (mars 2019). The effects of active social media engagement with peers on body image in young women. *Body Image*, 28, 1-5.
- Mohanty, C. (1986). Under the western eyes - feminist scholarship and colonial discourses. *Under Western Eyes: Feminist Scholarship and Colonial Discourses*, 12:3, 333-358.
- Nationalencyklopedin. (u.å.(1)). *VeckoRevyn*. Hämtat från
<http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/veckorevyn>. den 2 maj 2019
- Nationalencyklopedin. (u.å.(2)). *normkritik*. Hämtat från
<http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/normkritik> den 23 maj 2019
- Nationalencyklopedin. (u.å.(3)). *funktionshinder*. Hämtat från
<http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/funktionshinder> den 9 maj 2019
- Nationalencyklopedin. (u.å.(4)). *funktionsvariation*. Hämtat från
<http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/funktionsvariation> den 15 april 2019
- Nationella Sekretariatet för Genusforskning. (u.å.(1)). *Rasifiering*. Hämtat från
<https://www.genus.se/ord/rasifiering/> den 7 maj 2019
- Nationella Sekretariatet för Genusforskning. (u.å.(2)). *Andrafrisering*. Hämtat från
<https://www.genus.se/ord/andrafrisering/> den 7 maj 2019
- Nilsson, Å. (2000). Kvantitativ innehållsanalys. i M. Ekström, & L. Larsson, *Metoder i kommunikationsvetenskap* (ss. 111-139). Lund: Studentlitteratur.
- Nordberg, M. (2004). "Kvinnlig maskulinitet" och "manlig femininitet. En möjlighet att överskrida könsdikotomin? *Tidskrift för genusvetenskap*, 1-2, 47-65.
- Ogana, W., & Ojong, V. (2013). The thin/thick ideal: Zulu women's body as a site of cultural and postcolonial feminist struggle. *Empowering women for gender equity*, 27, 110-119.
- Rättviseförmedlingen. (2018). *Rättvisaren 2018 del 1*. Stockholm.
- Said, E. W. (1978). *Orientalism*. London: Penguin.

- SCB. (den 21 feb 2019). *Sveriges befolkningspyramid*. Hämtat från <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/sveriges-befolkningspyramid/> den 27 maj 2019
- Skatteverket. (2016). *Checklista för mångfaldskommunikation - inkluderande kommunikation*. Skatteverket.
- Statistikdatabasen. (2018(1)). *Antal personer med utländsk eller svensk bakgrund (fin indelning) efter region, ålder och kön. År 2002 - 2018*. Hämtat från http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__BE__BE0101__BE0101Q/UtlSvBakgFin/?rxid=ec4055c6-a41e-4e19-adc0-33d373768af2 den 27 maj 2019
- Statistikdatabasen. (2018(2)). *Funktionsnedsättning efter indikator, ålder och kön. Andelar i procent och skattat antal i tusental. År 2008-2009 - 2018-2018*. Hämtat från http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__LE__LE0101__LE0101H/LE0101H13/?rxid=ec4055c6-a41e-4e19-adc0-33d373768af2 den 27 maj 2019
- Statistikdatabasen. (2018(3)). *Body Mass Index (BMI) efter indikator, ålder och kön. Andelar i procent och skattat antal i tusental. År 2014-2015 - 2018-2018*. Hämtat från http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__LE__LE0101__LE0101H/LE0101BMI01/?rxid=ec4055c6-a41e-4e19-adc0-33d373768af2 maj27 2019
- Ström, C., & Videla, E. (den 19 aug 2011). *VeckoRevyn sänker tempot*. Hämtat från Resumé: <https://web.archive.org/web/20150415042417/http://www.resume.se/nyheter/tidskrifter/2011/08/19/veckorevyn-sanker-tempot/> <https://www.resume.se/nyheter/artiklar/2016/02/03/veckorevyn-halverar-utgivningen/>. 2019-05-02 den 2 maj 2019
- Svensson, M. (2008). *Sociala normer och regelefterlevnad*. Lunds Universitet.
- Sveriges Kommuner och Landsting. (den 21 sept 2017). *Nya digitaliseringsmyndigheten efterlängtd*. Hämtat från Sveriges Kommuner och Landsting: <https://skl.se/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/nyhetsarkivdigitalisering/arkivdigitalisering/nyadigitaliseringsmyndighetenefterlangtd.13336.html> den 6 okt 2017
- Szönyi, K. (2004). Normalitet och avvikelse - ett samhällsprojekt. i E. Jeppsson Grassman , & S. Olin Lauritzen, *Normalitet och avvikelse. Samhällsvetenskapliga perspektiv på kropp, sjukdom och funktionshinder* (ss. 69-84). Stockholm: Pedagogiska institutionen Stockholms Universitet.
- Törner, A. (den 16 mars 2018). *Tidskrifterna ökar den digitala upplagan*. Hämtat från Dagens Media: <https://www.dagensmedia.se/medier/tidskrifterna-okar-den-digitala-upplagan-6904287> den 2 maj 2019
- TT. (den 13 dec 2018). *Veckorevyn lägger ner sin papperstidning*. Hämtat från Svenska Dagbladet: <https://www.svd.se/veckorevyn-lagger-ner-sin-papperstidning> den 28 jan 2019

VeckoRevyn. (den 17 juli 2013). *Det här är Size Hero – VeckoRevyns kampanj mot sjuka skönhetsideal.*
Hämtat från VeckoRevyn: <https://veckorevyn.com/sizehero/det-har-ar-size-hero/>
den 28 jan 2019

VeckoRevyn. (2019). *Vilka är vi?* Hämtat från veckorevyn.se: <https://veckorevyn.com/vilka-ar-vi/> den 4 april 2019

Bilaga 1.

Bilaga 1.1. Urvalskriterier och insamling

Syfte: Denna kvantitativa innehållsanalys syftar till att undersöka frekvensen av normbrytande kroppar i relation till normativa kroppar i tidningen VeckoRevyn. Detta undersöks i samband med VeckoRevyns egen kampanj från 2013; “Size Hero”. Kampanjen syftar till att uppmärksamma en mer varierad bild av kvinnokroppen i tidningen. Undersökningsåren är 2008, 2013, 2018, fem år innan, samma år och fem år efter kampanjen, då vi vill se om kampanjen resulterat i en bättre representation.

Analysenheter: De enheter som undersöks är VeckoRevyns tryckta upplaga under 2008, 2013 och 2018. Webbmaterial från samma år undersöks ej. Tidningarna undersöks från första till sista sida (“pärm till pärm”) med tre utvalda upplagor varje undersökningsår, utgivna med fyra månaders mellanrum för att nå en jämn spridning över året. Då vi tror att innehållet kan skilja sig under året är de tre utvalda tidningarna baserade på när under året de utgavs. De månader som valdes ut är februari, juni och oktober. Att februari valdes som första månad berodde på att första numret varje år utgavs i december föregående år, och första numret som utgavs 2018 var i februari. Grunden till valet av utgivningsmånad och inte utgivningsnummer baseras på det olika antalet utgivna tidningar under undersökningsåret.

Följande nummer valdes ut

2008: #4, #13, #22

2013: #3, #7, #11

2018: #2, #4, #6

Det material som undersöks är texter och bilder som behandlar kvinnokroppen. En bild ska som minst visa ansiktet (ansikte, halvkropp eller helkropp) och en text ska behandla kroppsliga egenskaper som går inom ramen för våra riktlinjer; *storlek, ålder, rasifiering* eller *funktionsvariation*. Se *Riktlinjer* för exempel.

Riktlinjer och kriterier: Följande riktlinjer ska följas vid kodning (se bild B1.2.–B1.18. för exempel)

- En kropp i en text urskiljs genom att texten behandlar kroppsliga egenskaper som går inom ramen för våra riktlinjer; storlek, ålder, rasifiering eller funktionsvariation. Storleken kan till exempel förekomma genom reportage kring hur kvinnan lär sig att bli trygg i sin kropp, oavsett storlek. Ålder kan förekomma genom ett reportage om att lära sig älska sina ålderstecken. Rasifiering kan till exempel förekomma genom reportage om en kvinna som blivit diskriminerad på grund av sin hudton. Funktionsvariation kan förekomma genom ett reportage om en kvinna i rullstol.
- Förekommer fler än en person i samma bild kodas dessa var för sig
- Förekommer samma persons kropp i såväl text som bild i samma tidning ska dessa kodas var för sig. En kropp kan förekomma i text genom till exempel ett reportage om en kvinna i rullstol, med en tillhörande bild på samma kvinna. I detta fall kodas bild och text separat.
- Upprepas samma bild eller text vid fler än ett tillfälle per tidning kodas dessa endast första gången bilden förekommer. Upprepas samma bild däremot i en annan upplaga kodas den igen. Detta beslut grundar sig i att en kodare omöjligen kan minnas alla bilder som förekommit i alla tidningar.
- Bilder på medarbetare ur redaktionen kodas ej. Detta på grund av att de ofta är små och otydliga. En ytterligare anledning till detta beslut är att vi syftar till att undersöka representationen i tidningen, inte representationen på arbetsplatsen.

Bild B1.3., B1.4. och Bild B1.5. Källa: VeckoRevyn, Nr 4/18

Kommentar: Bilderna ovan visar tre olika kroppar. På B1.3. syns modellens mycket smala ben och armar. Jämför vi denna bild med riktlinjer för BMI bedömer vi att denna kropp har ett BMI under 18,5. Därav klassas kroppen som "normativ kropp". Bild B1.4. visar en mer svårtolkad bild, men midjan och benen inte är jättesmala och jämförs kroppen med riktlinjer för BMI anser vi att denna kropp har ett BMI över 18,5, och klassas som "normbrytande kropp". Bild B1.5. klassas som "normbrytande kropp" baserat på modellens bredare midja och armar. Vid en jämförelse med riktlinjer för BMI bedömer vi att kroppen inte har ett BMI under 18,5.

Bild B1.6.och Bild B1.7. Källa: VeckoRevyn, Nr 6/18 och Nr 2/18

Kommentar: I Bild B1.6. framgår inte personernas kroppar då de är dolda av kläder och större delen av kropparna bortklippta. Därav klassas bilden som "framgår ej". I Bild B1.7. bär personen bylsiga kläder som försvårar avgörandet av kroppsstorleken, därav klassas bilden "framgår ej".

v5b. Ålder:

1. Normbrytande kropp
2. Normativ kropp
3. Framgår ej

Kodinstruktioner: Är kroppen normbrytande vad gäller ålder? Svara "normbrytande kropp" om kroppen upplevs vara äldre än 30 år. Svara "normativ kropp" om kroppen upplevs vara under 30 år. Svara "framgår ej" om ålder inte framkommer i text. I många fall står personens ålder bredvid bilden och detta kan då tas i beräkning vid kodning. När det gäller offentliga personer är deras personliga information offentlig och vid eventuella tveksamheter kan åldern kontrolleras via en sökmotor. Se bild B1.8.–B.1.10. för exempel.

Bild B1.8., Bild B1.9. och Bild B1.10. Källa: VeckoRevyn, Nr 6/18, Nr 3/13 och Nr 2/18.

Kommentar: Bild B1.8. visar en person som uppskattas vara under 30 år utifrån de släta ansiktsdragen, och klassas som "normativ kropp". Bild B1.9. och Bild B1.10. visar personer som utifrån ansiktsdrag och förekomsten av rynkor uppskattas vara äldre än 30 och, och klassas som "normbrytande kropp".

v5c.Rasifierad:

1. Normbrytande kropp
2. Normativ kropp
3. Framgår ej

Kodinstruktioner: Är kroppen normbrytande vad gäller västerländskt påbrå? Svara "normbrytande kropp" om kroppen upplevs ha annat påbrå än västerländskt (afrikanskt, latinskt, asiatiskt eller arabiskt). Svara "normativ kropp" om kroppen upplevs ha västerländskt påbrå (kaukasiskt). Svara "framgår ej" om personens påbrå är svårt att avgöra, till exempel på grund av ljussättning eller om påbrå inte framkommer i text. Se bild B1.11.–B1.13. för exempel.

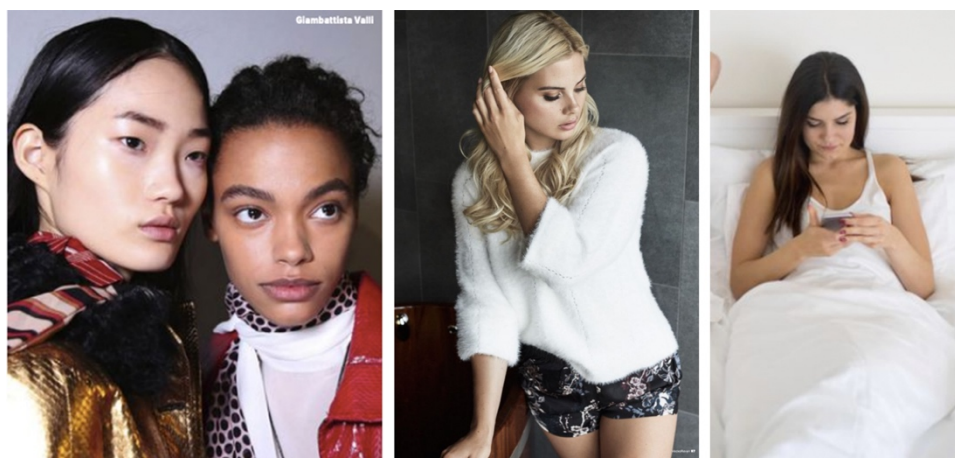

Bild B1.11., B1.12. och Bild B1.13. Källa VeckoRevyn, Nr 6/18 och Nr 2/18.

Kommentar: Bild B1.11. visar personer som upplevs ha annat påbrå än västerländskt baserat på första modellens ansiktsdrag (sneda ögon) och andra modellens hudton och ansiktsdrag (större läppar och näsa). Vi kan anta att den vänstra personen har asiatiskt påbrå och den högra personen afrikanskt, två påbrån som inte klassas som västerländskt och kodas därför som "normbrytande kropp". Bild B1.12. visar en person som upplevs ha västerländskt påbrå baserat på modellens ljusa hy, hår samt ansiktsdrag och klassas som "normativ kropp". Bild B1.13. är inte lika självklar som de två andra bilderna. Trots det mörka håret drar vi slutsatsen att det är en kvinna med västerländskt påbrå baserat på ansiktsdragen och den ljusa hyn (västerländsk), och kroppen klassas därför som "normativ kropp" i denna kategori.

v5d.Funktionsvariation:

1. Normbrytande kropp
2. Normativ kropp
3. Framgår ej

Kodinstruktioner: Är kroppen normbrytande vad gäller funktionsvariation? Svara "normbrytande kropp" om kroppen har synlig fysisk funktionsvariation eller hjälpmedel synligt i bild. Svara "normativ kropp" om kroppen inte har synlig fysisk funktionsvariation. Psykiska funktionsvariationer kodas inte. Svara "framgår ej" om endast ansiktet syns i bild eller om funktionsvariationen inte framkommer i text. Se bild B1.14.–B1.18. för exempel.

Bild B1.14., Bild B1.15. och Bild B1.16. Källa: VeckoRevyn, Nr 2/18.

Kommentar: Bild B1.14. visar inga synliga fysiska funktionsvariationer eller hjälpmedel och klassas därför som "normativ kropp". Bild B1.15. visar person med hjälpmedel (rullstol), vilket räknas som funktionsvariation, och klassas som "normbrytande kropp". Bild B1.16. visar person med stomi, vilket räknas som funktionsvariation, och klassas därför som "normbrytande kropp".

Bild B1.17. och B1.18. Källa: VeckoRevyn, Nr2/18.

Kommentar: I Bild B1.17. syns ingen synlig fysisk funktionsvariation eller något hjälpmedel. Den tillhörande texten talar däremot om kvinnans fysiska funktionsvariation och tillhörande hjälpmedel, men då bilden inte visar funktionsvariationen kodas kroppen som "normativ kropp". Bild B1.18. visar rubriken som tillhör bilden, där det framkommer att kvinnan har ögonprotes, en fysisk funktionsvariation. Därav kodas texten som "normbrytande kropp".

v6. Normbrytande kropp:

1. Ja
2. Nej

Kodinstruktioner: Variabeln sammanfattar variablerna 5a-5d för att se om kroppen på något sätt är normbrytande eller om den är helt normativ. En kropp som uppfyller minst en av de innehållsiga variablerna; större, äldre, rasifierad eller funktionsvarierad i v5a-v5d, kodas som "ja". En kropp som inte uppfyller någon av de fyra innehållsiga variablerna för en normbrytande kropp kodas som "nej". En kropp måste därför vara smal, ung, västerländsk och utan synlig fysisk

funktionsvariation för att kodas som "nej". För denna variabel behöver bilden eller texten inte kodas på nytt. Variabelns syfte är istället att sammanfatta variablerna 5a-5d.

Bilaga 1.4. Exempel på kodning

För att illustrera hur vi kodat med hjälp av våra valda variabler kommer här tre exempel på hur vi använt oss av vår kodbok.

Exempel 1:

v1. Utgivningsår:

2008 2013 2018

v2a. Utgivningsmånad:

Februari Juni Oktober

v2b. Upplaga:

2

v3. Sidnummer:

74

v4. Typ av innehåll:

Text Bild

v5a. Storlek:

Normbrytande kropp Normativ kropp Framgår ej

Kommentar: Vi bedömer, enligt riktlinjer för BMI, att kroppen har ett BMI under 18,5, därför kodas bilden som "normativ kropp".

v5b. Ålder:

Normbrytande kropp Normativ kropp Framgår ej

Kommentar: Vi bedömer, utifrån ansiktsdrag och kroppshållning, att kvinnan är under 30 år, därför kodas bilden som "normativ kropp".

v5c. Rasifierad:

Normbrytande kropp Normativ kropp Framgår ej

Kommentar: Vi bedömer, utifrån hudton, att kvinnan har annat påbrå än västerländskt, därför kodas bilden som "normbrytande kropp".

v5d. Funktionsvariation:

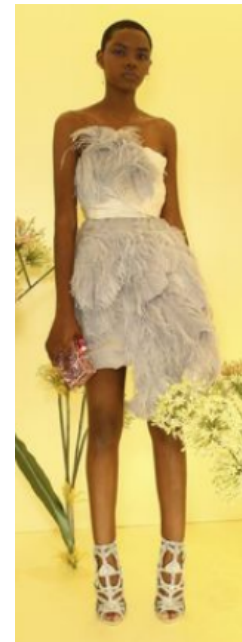
Normbrytande kropp Normativ kropp Framgår ej

Kommentar: I bilden framgår inga fysiska funktionsvariationer eller hjälpmedel, därför kodas bilden som "normativ kropp".

v6. Normbrytande kropp:

Ja Nej

Kommentar: I bilden framgår att en av variablerna 5a-5d uppfylls, därför kodas bilden som "ja" då det är normbrytande

Exempel 2:

v1. Utgivningsår:

2008 2013 2018

v2a. Utgivningsmånad:

Februari Juni Oktober

v2b. Upplaga:

4

v3. Sidnummer:

32

v4. Typ av innehåll:

Text Bild

v5a. Storlek:

Normbrytande kropp Normativ kropp Framgår ej

Kommentar: I bilden framgår inte personens kropp då endast ansikte syns, därför kodas bilden som "framgår ej".

v5b. Ålder:

Normbrytande kropp Normativ kropp Framgår ej

Kommentar: Vi bedömer, utifrån ansiktsdrag och kroppshållning, att kvinnan är under 30 år, därför kodas bilden som "normativ kropp".

v5c. Rasifierad:

Normbrytande kropp Normativ kropp Framgår ej

Kommentar: Vi bedömer, utifrån hudton, att kvinnan har västerländskt påbrå, därför kodas bilden som "normbrytande kropp".

v5d. Funktionsvariation:

Normbrytande kropp Normativ kropp Framgår ej

Kommentar: I bilden framgår inga fysiska funktionsvariationer eller hjälpmedel, men då endast ansiktet syns och hjälpmedel kan vara bortklippta kodas innehållet som "framgår ej".

v6. Normbrytande kropp:

Ja Nej

Kommentar: I bilden framgår att ingen av variablerna 5a-5d uppfylls, därför kodas bilden som "nej" då det är normativt.

Exempel 3:

v1. Utgivningsår:

- 2008 2013 2018

v2a. Utgivningsmånad:

- Februari Juni Oktober

v2b. Upplaga:

4

v3. Sidnummer:

6

v4. Typ av innehåll:

- Text Bild

v5a. Storlek:

- Normbrytande kropp Normativ kropp Framgår ej

Kommentar: Som understrukt i texten framgår att innehållet behandlar en kropp som är "tjock" eller "inte [...] lika platt som andras magar", därför kodas innehållet som "normbrytande kropp".

v5b. Ålder:

- Normbrytande kropp Normativ kropp Framgår ej

Kommentar: I texten framgår aldrig något om personens ålder, därför kodas innehållet som "framgår ej".

v5c. Rasifierad:

- Normbrytande kropp Normativ kropp Framgår ej

Kommentar: I texten framgår aldrig något om personens hudton, påbrå eller att hon utsatts för rasism, därför kodas innehållet som "framgår ej".

v5d. Funktionsvariation:

- Normbrytande kropp Normativ kropp Framgår ej

Kommentar: I texten framgår aldrig något om personen har fysiska funktionsvariationer, därför kodas innehållet som "framgår ej".

v6. Normbrytande kropp:

- Ja Nej

Kommentar: I texten framgår att en av variablerna 5a-5d uppfylls, därför kodas innehållet som "Ja" då det är normbrytande.

Så länge jag kan minnas har jag mått dåligt och haft komplex för min kropp. Inte för att jag kanske egentligen tyckt att min kropp varit ful. Men för att jag, precis som alla andra, har vuxit upp med bilden av att en tjock kropp är lika med ful. Jag minns en sommardag när jag var 14 år. Jag var på stranden och badade med min familj, och två killkompisar kom fram och pratade med mig. Den ena var jag såklart även kär i. Fast det var supervarmt ute virade jag en stor handduk runt kroppen. Tänk om de såg min mage? Den var inte alls lika platt som andras magar. Och mina lär nuddade ju faktiskt varandra. När mamma frågade vad jag höll på med skyllde jag på att jag frös.